

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

19-IDÄN 26
SOMMARNUMMER

PRIS
35 ÖRE

Hembakningens mästarinnor

begagna det,

men också för de ovana husmödrarna heter den bästa hjälpen Rumford — ett bakpulver som är absolut pålitligt — som ger brödet den allra vackraste, aptitligaste färg — som inte ger den ringaste bismak, utan endast framhäver ingrediensernas egen smak. Har Ni råd att använda något annat jäsmedel än det bästa, när det gäller vårt viktigaste livsmedel, *brödet*?

Rumford är det ursprungliga, rena fosfatbakpulvret. Det vill m. a. o. säga, att den rest det lämnar i brödet efter att ha höjt det — kraftigare och jämnare än något annat bakpulver — *ökar brödets näringsvärde*. Men se upp för underlägsna efterapningar! Observera den röda etiketten med namnet Rumford!

RUMFORD

DET HÄLSOSAMMA BAKPULVRET

Rumford Korintmuffins

150 gr. smör smältes och röres pösigt med 2 dcl. socker och 2 väl vispade ägg. $\frac{1}{2}$ rivet citronskal tillsättes jämte 250 gr. mjöl, vari irörts 2 strukna teskedar Rumford Bakpulver. $1\frac{1}{2}$ dcl. gräddmjölk nedröres, litet åt gången. Sist iblandas 1 kaffekopp väl sköljda och torkade korinter, som doftats med litet mjöl. Smeten hålles i smorda, mjölade bakelseformar och gräddas genast i varm ugn.

Stin ska dansa.

Nu flyttar vinden stråkarna till ljuvlig västan-
sträng,
och solen stiger mitt på sin stora, blåa
äng.

En midsommar flyger över världen
och strålar över slätterna igen.
Lekar och lustighet begär den,
och i kväll ska Stin på Folberga dansa,
dansa hela natten ut för den.

Nu vaknar spegeln, blommande i glans av
hennes hy,
och mor tar spegelslöjan, ty den skymmer
med sin sky
och blusen måste speglas hel och hållen
och skärpet med sin fläktande rosett.
Kjolen skall dragas jämn i fällen,
där det vita och det stärkta borde synas
bara i en vändning lite nätt.

På tunga, bruna flätorna blir sommarhat-
ten fäst. —

Det är bra i sol med brätten, men sedan
allra bäst

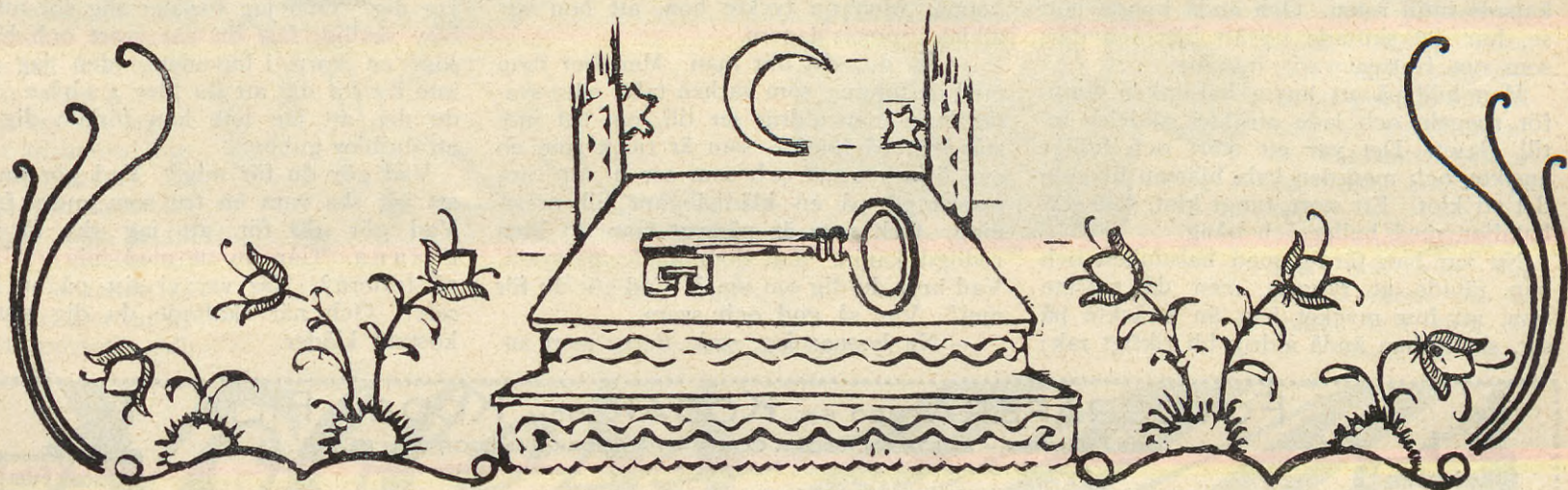
att gömma skratt och rodnad därunder.
Men följes hon i gryningen hem
och kommer i de leende lunder,
så svänga de i snodden över armen.
Då vill hon vara fri från dem.

Nu knarra trappstegstiljorna för hennes
blanka sko,
och statarbarnen skåda vid en lövad förstu-
bro,

hur hon bryter en ros i blomkvarteret.
Men drängpojken spelar sig en ton —
klagande låter munklaveret:
"Och aldrig ser du på mig, alltid går du
fjärran som en änglaperson!"

Ja, där står vackra Stin och ler och nickar i sin hatt.
En liten tid, en liten stund, en glad och flyktig natt
hon stiger så stolt på sommarjorden. —
Men mor står med tinningen grå,
blida och stilla komma orden:
"Och nycklestället vet du under bänken.
Ha roligt nu, så länge du kan få!"

Berit Spong.

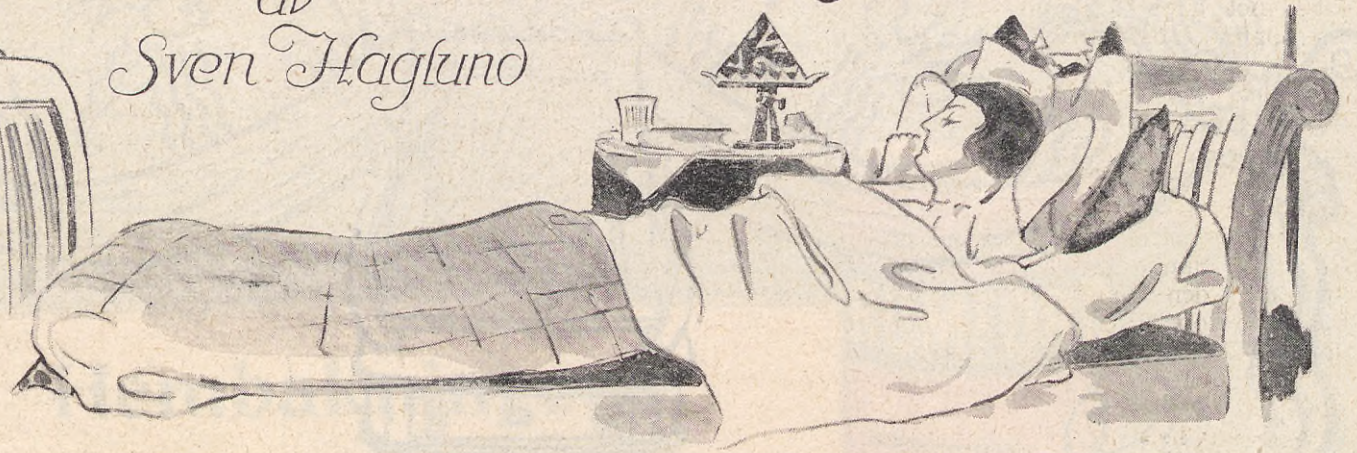

Hustrun som bytte man

av
Sven Haglund

SOLEN STACK FRU BERG I ÖGONEN. Och vad värre var, den stack henne också i hjärtat. Hon vände sig om i sängen och borrhade sitt gossaktiga huvud djupt ned i kuddarna och låtsades sova. Hon visste hur lönlöst det var att försöka somna om, men hon ville åtminstone leka, att det lyckades henne, leka och låtsas och retas. Men också det var lönlöst. Vem skulle hon reta? Inne i badrummet hörde hon sin man, Rutger Berg, en flitig bokhållare hos Schmidt & C:o, frusta och fnysa under den skvalande duschen. Om tio minuter skulle han vara färdig, och sedan skulle hon inte se honom förrän... Ja, när skulle hon se honom härnäst? Vad kunde inte han hitta på allt.

Det var söndag och han hade kunnat ligga om han bara hade velat. Men han ville inte. Han hade hört hennes andetag och han visste hur gärna hon sov om mornarna. Men han unnade henne inte det. Inte ens det unnade han henne. Nej, han rusade upp så fort sömnen farit honom ur ögonen och drog upp gardinen med en skräll, som kunde väcka hela huset. Solen flöt in i en bred ström och stack henne i själva hjärtat.

Usch!

Hon hörde hur han gick över golvet. Bastofflorna hasade han efter mattan och badkappans bälte släpade efter honom. Nu fastnade det kring ett stolsben. Det blev buller. Hon vred sig nervöst i sängen. Med en viskande svordom gjorde han sig fri, gick fram till toalettbordet och började klä på sig.

Hon såg kysande på honom mellan ögonfransarna; hon skulle ju låtsas sova. Han var bred över axlarna som en ox. Hängslena, som gingo i kors över ryggen, kunde gärna ha varit ett ok. Hjässan var nästan kal. Kring öronen fanns det några tunnsådda, mörkare fält kvar, men de voro kapade intill roten. Och ändå kunde hon se, hur det skiftade i grått här och där, som om frosten varit framme.

Han höll på att knyta halsduken framför spegeln och lade ansiktet alldeles intill glaset. Det var ett stort och fylligt ansikte, och med den kala hjässan liknade det ett klot. Ett stort, tungt klot, som slår bataljon med buller och bång.

Nu var han färdig med halsduken och han rätade ut ryggen, men då märkte hon, att hur mycket han än sträckte på sig, skulle han ändå aldrig bli riktigt rak;

det skulle alltid stanna något hängigt kvar över hela hans person. Och nu blev det också klart för henne, vad det var för fel med honom och med gardinen, som väckte hela huset, med duschen och bastofflorna och med badkappan, som skärpet släpade efter. Och med henne!

Hon satte sig kapprak i sängen och såg stint på honom.

— Dej är jag inte gift med, sade hon.

Han tog sina glasögon, som lågo till höger på toalettbordet bredvid hennes hårvattenflaska och hans rakapparat. När han satt dem tillrätta och fått in dem i den rätta skåran över näsryggen, svarade han henne.

— God morgon, sade han.

Men då tog hon humör.

— Nej, du, sade hon, nu går det inte med skoj längre. Dej är jag inte gift med. Här har jag legat bredvid en främmande karl och jag har inte ens märkt det. Så blir man.

Bokhållare Berg var en godmodig man, utrustad kanske med litet för litet humor, men han kunde i stället anpassa sig efter allt. Och han kunde behärska sig. Därför varken skrattade han eller fattade han humör. Han bara lutade sig mot dörrposten. Det var elva år sedan han sist förgick sig. Åtminstone mot hustrun. Han visste det därför att Torsten, som nu var tolv år, den gången bara varit ett och suttit på golvet med en uppfälld sprättkniv i handen.

— Jo, sån blir man, fortsatte hustrun. Hon hade både humor och humör och hon förgick sig ofta. Eller låtsades åtminstone förgå sig. Hon visste aldrig själv riktigt, hur pass allvarligt hon tog livets växlingar. Ena gången blandade hon upp sitt allvar med för mycket skämt, andra gången hade hon kunnat kosta på sig litet mera skämt mitt uppe i det grå allvaret. Det var inte mycket styrsel i henne. Men nu tyckte hon, att hon var alldeles precis lagom.

— Jo, du, sån blir man. Man bor ihop med en tungus, som varken talar eller svarar, som man aldrig ser till, om det inte står mat på bordet, som är tjock som en ox över ryggen och som ser ut att vara upphängd på en klädhängare till pressning. Och som är närsynt som en liten rödögd kanin. Ifall dom nu är närsynta. Vad bryr du dig om mej? Vad gör du för mej? Var så god och svara.

— Nu lyssnar jag, sade Berg, men an-

nars brukar jag nog arbeta. Bland annat.

— Nej, sade fru Berg, nu måste vi ta det här på ett annat sätt. Och inom sig kände hon, hur hon blev alldeles kall av bara allvar; det var som om hon öppnat en källardörr någonstans långt nere i underjorden och sedan inte kunnat stänga den efter sig. Om det inte tar slut snart, börjar jag bestämt gråta, tänkte hon. För det här sitter mycket längre in än jag trodde. Men nu är det i alla fall ingen annan råd än att gå på i ullstrumporna.

— Inte kan jag lasta dig, sade hon, för att du blivit stor och tjock och flintskallig och ful, fast Gud ska veta, att det nog också har sin betydelse, när man är kvinna och ännu har flera år kvar till 40.

— Två, sade Berg.

— Vad menar du med det?

— Två år, sade Berg.

Fru Berg tog vid där hon blivit avbruten:

— Nej, det är inte det, att du blivit ful och tjock, sade hon. Inte så mycket åtminstone, som det kunde vara. Utan det, att du på alla sätt och vis blivit en annan, än du var när vi gifte oss. När jag var kär i dig.

— Det är precis som om jag hörde mamma, säger herr Berg.

— Va'förslag, frågar fru Berg litet varsare i tonen. Som om du hörde din mamma?

— Ja, för när jag kom hem till henne i tiden, sade hon med, att hon aldrig kunde känna igen mig. Stackars Rutger, sade hon, kan du vara min pojke? Kvinnan älskar orörligheten, det oföränderliga som aldrig kan bli något annat, än vad det är.

— Det är tacken för att vi är trögna, svarar fru Berg. Men det kan åtminstone inte du förebrå dig. Du bedrog mig och blev en tjock kluns när du lovade mig en lång, smärt, rak fästman. Men det förlåter jag dig. Och jag förlåter dig för att du blev skallig, fast du var svart och blank som en korp i huvudet. Men jag kan inte förlåta dig att du blev gubbe. Hör du det, att jag inte kan förlåta dig för att du blev gubbe.

Vad gör du för mig? Vad gör du för att jag ska vara en fru som andra fruar. Vad gör du för att jag ska få vara kvinna. Går du ut med mig? Gå vi på teatern? När var vi sist på en konsert? Och när skaffade du dig sist en kostym kläder.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS. I NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRANKALLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

— I våras skaffade jag dig en dräkt och Torsten fick samtidigt...

— Ja, det vet jag. Och Carl Johan fick också en. Men jag frågar inte efter när jag och Torsten fick och när Carl Johan fick någonting. Jag frågar när du ska upphöra att vara en stofil. En tråkmåns! Jag vill ha en karl. Har du förstått det? För det har du lovat mig. Jag har tacksamt tagit emot Rutger Berg, en Rutger Berg, som följde mig vart jag ville. Som var en kavaljer. Som dansade med mig en gång på Börsen. Men jag har inte accepterat en luns. Jag vill ha tillbaka min riktiga man. Jag vill inte bo ihop med den här längre, den här som flyger upp om söndagsmornarna och drar upp gardinen så hela huset vaknar.

Jag vill ha tillbaka Rutger Berg. Hör han det.

Hon har hela tiden suttit kappråk i sängen med händerna i knät. Hon är röd och varm i synen. Hon har talat upp sig till vrede. Det har börjat skälva av grämselse inom henne. Nu kastar hon sig tillbaka mot kuddarna. Det är i grevens tid. Bara ett ord till skulle ha kommit henne att tappa den rätta tonen. Hon skulle ha börjat gråta, hon skulle ha förlorat aktningen för sig själv, hon skulle ha förlorat det goda, glada stridshumöret. Hon skulle med ett ord ha förlorat. Sådan var hon.

Berg har orörlig hängt mot dörrposten. Huvudet har sjunkit några grader ner mot bröstet och underläppen har växt och växt. Han ser betänksam ut. Nu vaknar han.

— Jag vill ha tillbaka Rutger Berg. Hör han det!

Han rätar ut sig. Han liksom växer. Han harklar sig som om han stode i en kateder.

— Men det får du inte, säger han. Den Rutger Berg du frågar efter, den får du aldrig tillbaka. Du får vara nöjd med mig. Den andre passar inte längre.

Han harklar sig på nytt.

— Alltsammans beror på det, säger han, att vi är olika från början. Fast kanske bli vi det inte till slut. Du ville leka, men jag måste arbeta. Du ville vara huvudfigur i en roman, men jag måste vara en figur i verkligheten. Jag får inte vara en passagerare på däck. Jag har min befattning bland de andra. Jag måste stå där jag ställdes. Annars går det illa. Men inte sörjer jag över det. Jag har alltid haft mig själv i mina händer, så att säga. Det är väl roligt det, att styra sin egen färd. Dig ha andra burit. Aldrig har du behövt neka dig någonting. Aldrig de dina. När ni var i knipa klarade ni er alltid. I bästa fall dog en gammal moster, i värsta fall fick ni gå till far eran.

Men ser du jag... Det är annat med mig. Och det visste du. Du får stå ditt kast. Du har själv sagt ja till resan. Du tyckte att den var lockande på något sätt. Det var rosor och romantik. All-

tid går det, tänkte du. Och går gör det nog. Men du trodde, att om det blev hårt väder var det bara att vända. Att vända om till pappa.

Men, ser du, med mig är det så, att jag fått taga mitt mesta själv. Jag vet vad det kostar och vad det vill säga att ta det och behålla det. Håller man själv i ratten, vet man, vad man har för ansvar. Både för sig själv och för dem som sitter i. När jag snodde och för kring dig i fästmanstiden var det lek. Vi hade inte givit oss av än. Vi voro i hamn. Men jag visste, att sedan skulle det bli allvar av. Jag vet, ser du, vad ansvar är. Jag vet vad det är att bära på sig själv och se till att också de andra hänger med. Det är inte så sagt att det går. Men går det inte, så är det ingen annan som tar vid. Man får stå sitt eget kast.

Här gör han en paus, som om han väntade på svar, men han får inget. Och inte gråter hon. Hon ligger bara alldeles stilla och hör på. Han fortsätter:

— Min far var skollärare och hans far var skräddare och hans torpare under Sanna. Den ene gick ett trappsteg över den andre undan för undan. Och så skulle jag göra och så ska Torsten göra efter mig. Om Gud vill. Det är det vi känner, att vi ansvarar, inte bara för oss själva och dem vi ha omkring oss, utan vi ha att redovisa både framåt och bakåt, framåt inför barnen och bakåt mot dem som satt oss i världen. Hela raden utefter. Det är så med bönder också och böndernas barn: de ska ansvara att gården går med heder från far till son.

Jag har ärvt arbetet. Det är vägen och medlet till allt annat. Och inte tar det slut heller. Men det tynger ibland, fast man inte märker det. Och då blir man krokig i ryggen.

Man gifter sig i lek och lever i arbete och förnöjsamhet. Och barnen ska man se till, att de få det bästa, om inte för annat, så för det, att de ska kunna säga efter en, att de gick ut välplägade och riktigt utrustade. När deras tid kommer! De ha heller ingenting att falla tillbaka på. De kan se tillbaka och säga, att det varit bra, att det varit arbete och möda, när det varit som bäst. Och så få de spotta i händerna och gå vidare sin egen väg, ett steg i sänder de också. Men de ha ingenting att ta törn emot. Det är ingenting att gå tillbaka till bokhållare och skolmästare och skräddare och torpare och be om hjälp. Har du inte händer? fråga de. Är du inte hjälpt med dem?

Har du inte fått det bästa vi kunnat ge dig. Har du inte fått händer att arbeta med och förstånd att tänka dig för med.

Det bullrar i salen utanför. Stolarna skrapa mot golvet. Pojkarna slamra med skedar och porslin och munhuggas.

— Jag har lovat dem, att vi ska gå ut tillsammans i dag, säger Berg och reser sig från dörrposten för att ge sig av. Det är så sällan vi få vara tillsammans, tillägger han.

— Är du oftare tillsammans med mig?

— Ja, noga räknat är jag väl det. Fast stunderna är ju korta. Och det är inte riktigt detsamma. Jag tycker liksom, att jag kan följa dem ett stycke längre fram i tiden, än vad jag annars skulle kunna, när jag får vara med dem ute en sådan här dag. Jag säger får, för kanske att de hade roligare utan mig, men det är som om jag ville se åt vilket håll dom går. Jag menar vad läggningen beträffar. Jag är nyfiken rent ut sagt och vill stjåla mig till en titt framåt.

En av pojkarna bultar på dörren och ropar otåligt: Om vi ska hinna någon vart, måste vi ge oss iväg i tid.

— Ja, där hör du, säger Berg. Adjö med dig. Ta dig en tupplur till du. Vi är hemma till middagen.

Och så lämnar han henne. Men hon sätter sig upp i sängen och ropar Torsten så mycket hon orkar: Torsten! In störtar en lång, smal, smärt pojke, svart som en korp i kalufsen. Han stannar vid dörren och ler gott och glatt och barnsligt.

— Ska du inte säga adjö?

— Jo, visst.

Hon tar hans smala huvud mellan sina händer och ser honom in i ögonen.

— Vet du vad, säger hon: Du är så lik din pappa som ett bär. Och det ska du alltid vara. Hör du det!

Hon kysser honom och hon trycker honom hårdare intill sig än hon någonsin gjort förr. Men den långa, svarta, gängliga pojken ger sig inte tid att tänka på vad en kyss kan betyda.

— Adjö, mamma.

Genom dörrspringan vinkar en liten hand. Det är Carl-Johan, som säger adjö på sitt vis. Han har knappast tid till mera.

Hon hör hur de klappa iväg utför traporna och hon tycker att det inte längre är någon skillnad mellan dem. Det är tre Bergar, det är alltsammans. Före dem

går bokhållaren hos Schmidt & C:o och spejar nyfiket vartåt framtiden styr sina steg. För dem alla är plikten ett glädjeämne och arbetet en fröjd. Aldrig rasta, bara framåt, bara uppåt ett pinnhål till. Aldrig slå sig till ro efter väggkanten och se på, hur andra gå förbi.

En enda gång, en ljus och solig dag mitt i våren ska de stanna och göra sig
(Forts. sid. 650.)

Han tog sina glasögon...

Nobless

GER DJUP GLANS

SMETAR EJ

BEVARAR SKORNA

ATT GÖRA VINTERN TILL SOMMAR

MAN BORDE HA SÄLLSKAPSSÄSONG PÅ SOMMAREN.

Balkongen apterad till kaffeplats.

HAR NÅGON AV MINA LÄSARE varit i Södern på sommaren? Jag har inte varit. Men jag var varit så långt som i Paris en hel juli månad. Där var det så varmt att man måste ha dubhelflor och parasoll och taga sin medfödda tapperhet i hågen varje gång man skulle äventyra sig över en gata. På Sicilien torkar all växtlighet bort, det är en obeskrivlig hetta.

Under sådana förhållanden kan man gott förstå, att Söders säsong måste förläggas till vinter och vår. Den levande säsongen infaller naturenligen vid den tidpunkt då naturen lever och inblåser i människan sitt nya liv. Det vore ju barockt att just under den hetaste perioden börja öppna teatrar och konsertsalar, giva banketter och middagar!

Vi här i Norden är så oerhört benägna att efterhärma allt utländskt. Vi bygga våra hus efter romanskt och arabiskt och grekiskt mönster, vi gå i genomskinliga och urskurna kläder med blottade ryggar och axlar, därför att så brukas i Paris. Allt vad vi från främmande länder kunna inympa på vår torftiga och karga natur och person, taga vi gladeligen emot i tid och otid.

Ingen av importerna hos oss har varit så konsekvent genomförd och så barock som skiljandet mellan den levande och den döda säsongen.

Därför att Rivieran har säsong på vintern, måste vi också ha det. Mitt under det naturen är död, eller lever ett liv med inslag av snöyra och stormregn, kläda vi av oss våra varma paltor och bege oss ut på teatrar och baler. Och när det blir vår och vackert och hela naturen skrudar sig till fest, då stänga vi igen butikerna och skapa Död Säsong.

Vad menas med en säsong? En tid då livet blomstrar upp, då människorna träda i kontakt med varandra, utbyta fräscha tankar, beundra varandras skönhet och sköna kläder. Ja, kanske har modekungen skapat säsongen mest för att damerna skola få visa sina toaletter. Gå en dag och se Promenade des Anglais i Nizza: det är ytligt, det är idiotiskt, men det är trevligt. Den som ej tar det på allvar, har anledning att

Att ha säsong på vintern när man borde gå i ide och bo på landet när hela livet står i blom är lite bakvänt, tycker dr Alma Söderhjelms, som här föreslår och utmålar fördelarna av att byta säsonger, att göra den döda levande och vice versa.

skratta. Men ingen kan se glädje, färg och skönhet utan att bli glad.

Föreställ Er bara hur förtjusande det skulle vara med en levande säsong mitt på sommaren! Alla fönster öppna vid en midagsbjudning, våningarna drypande av ängs- och trädgårdsblommor, en veranda eller balkong apterad till kaffeplats. Och så lätt att umgås. Man skulle bara slänga en kappa över sig, eller tåga fram i sina trippande små skor på en torr sommargata! Tänk så vacker man sedan skulle vara — ingen rödfrusen näsa och inga blåfrusna händer, som puder och smink obarmhärtigt blotta! Inga påpälsningar i tamburerna, inga bylten i biler och spårvagnar. Och ingen risk för ledgångsreumatism och lungkatarrer. Bara glada och strålande ansikten, lätta och ljusa, sommarväna dräkter.

Och teatrar! Tänk, att man skulle kunna umgås trevligt i korridorerna utan att frukta för att taga döden med sig hem för varje gång, slippa den sura lukten i kapprummen! Jag tror förvisso, att t. ex. Karl Gerhard själv har förtjänsten av att hans revy samlar folk hela sommaren om. Men ett plus bildas av omständigheten att man kan promenera på Östermalmstorg under mellanakterna.

Inga bylten i spårvagnar!

“Damernas egen” utställning.

Till den kulturhistoriska delen av höstens utställning i Konstakademien äro föremål belysande kvinnodräkter och dess tillbehör i äldre tider särdeles välkomna. Våra läsarinor uppmanas alltså värdsammast att snarast möjligt underrätta Iduns redaktion, Stockholm om förefintligheten av sådana utställningsföremål vilka sedan på utställningens bekostnad sändas till Stockholm i slutet av augusti månad.

Om vi inte skulle pälsa på oss i snöyran.

Alla fara till landet invänder säkert mången. Men för det första är det ju bara trevligt att villor och egendomar — för de som äga sådana, indragas i den levande säsongen. För det andra finns det ändå mycket folk i städerna. Och för det tredje kommer man nog att flytta till landet om vintern, bara folk lär sig att de inte behöva leva under vinterns kallaste tid.

Vore det inte idealiskt att gräva ner sig på landet när det är kallt och rusligt, att gå in i sitt ide. Om man då visste att skolor och teatrar, konserter och baler skulle vara slojade, att ferietiden inföll nu, att det med ett ord var död säsong, så skulle det utan tvivel vara med lugnt jämnmod man drog sig in i sitt skal. Och för dem som då under den döda säsongens semesterveckor hade råd och lägenhet att se sig om i världen, stode hela världens levande säsonger just då honom och henne till buds. För de lärare och tjänstemän, som vilja resa utomlands, ha ju varje sommar det eviga bryderiet, vart man skall ta vägen, då det är hett och ohälsosamt just i de länder som vore lärorika att se och studera, och som dessutom föryngra vårt av köld och mörker fördyrade sinne, reparera vår slitna hälsa. Det är ju rent barockt att alla semestrar infalla under en tid på året, då man inte kan resa till Italien, Spanien och Grekland, och knappast till Frankrike och Tyskland! Att skollärare och universitetslärare, kontorister och banktjänstemän skola vara uteslutna från möjligheten att trampa verkligt historisk mark, bara för att vi leka levande säsong hos oss, när naturen liksom sinnet är dött och proklamera död säsong då, när hjärtat och skogen blommar uteslutande i vår kulna nord.

Nej, låt oss få sommarferier om julen och hålla säsong från mars månad till och med oktober! Då skall snart våra ögon stråla och våra hjärtan klappa på ett annat och trevligare sätt.

Alma Söderhjelms

JOFUROL

TEKN. FABRIKEN JOFUR, Postbox 227, Stockholm.

Befria rumsväxterna från ohyra.

Osvikligaste medel är vårt Jofurol-bad i förpackningar från 75 öre pr styck.

V I D F A R A O S H O V

EN SAMMANSVÄRJNING I RAMSES III:S HAREM. AV CARL GRIMBERG.

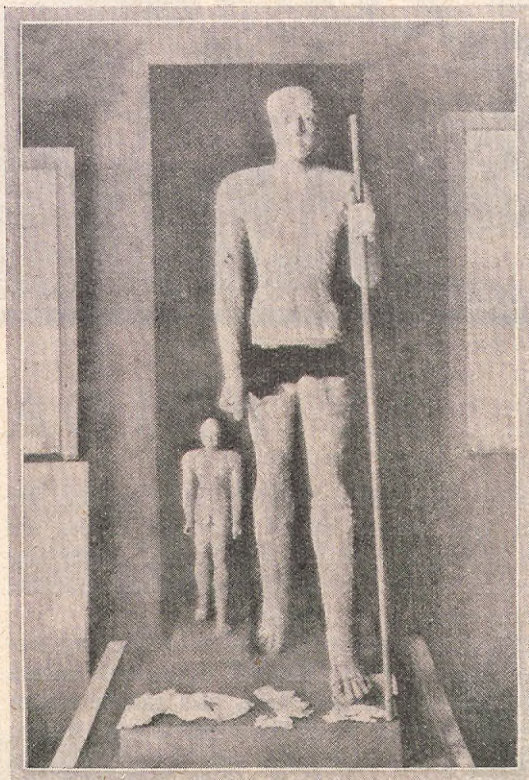
I LIKHET MED MÅNGA ANDRA forntida monarker och liksom Kinas och Japans kejsare i våra dagar betraktades och hyllades farao som Gud, som solguden Ra's son, och hans vanligaste titel var »den gode guden». Ett annat namn på konungen var »per-o», bibelns »fara», vilket egentligen betyder »det stora huset» och alltså ursprungligen var benämningen på det kungliga palatset. Sedan användes det för att beteckna den från palatset utgående kungliga regeringen, alldeles som turkarne kalla sin regering för »Höga porten». På liknande sätt kom ordet »fara» att beteckna den egyptiska statens enväldige behärskare, konungen.

Det var en rikligt tilltagen hovstat, som rörde sig kring farao i hans palats. En förteckning på hovfolkets alla titlar skulle bli oändligt lång. De egyptiska stormännens gravinskrifter vittna om att de räknade det för en mycket hög ära att få tjäna vid hovet. Jämt och ständigt möter man vändningar sådana som dessa: »Han tjänade konungen i hans hus, han levde vid sin herres fötter, han var för konungen kärare än hela Egypten». Särskilt stolta över att få sola sig i den kungliga nådens glans voro de hovmän, som hugnades med utmärkelsen att få vara med vid Hans Maj:ts morgontoalet. De som fingo tjänstgöra vid denna lever i stil med de franska konungarnes under 1700-talet och Gustav III:s hos oss, kallades »föreståndare för det kungliga morgongemakets hemligheter». Man kan vara lugn för att ingen av dem har glömt bort att i sin gravinskrift låta eftervärlden veta, vilken utomordentligt fin titel han bar. En annan mycket hög herre nämner sig med stolthet »föreståndare för faraos badrum».

En betydande roll vid hovet spelade redan i äldsta tider konungarnes och drottningarnas ammor. En sådan dams officiella titel var »den stora amman, som vid sitt ljuvliga bröst närde guden — d. v. s. farao —, kraftig att dia, den stora amman åt herren över nedre och övre Egypten, vars hud Horus* har berört».

Till bevis på sin tacksamhet mot sin dimoder brukade konungen låta anlägga en grav åt henne. Men så var också en slik kunglig amma redan förut en grande dame, ty hon var någon förnäm egypters maka.

Hur strängt ceremoniellet var vid de gamla faraonernas hov se vi av en sådan omständighet, som att det var en synnerlig nåd, när konungen lät en av sina stormän kyssa den kungliga foten och ej tillät, att mannen kysste den jord, som bemålta fot

Pepi I och hans son. Statyer av koppar i muséet i Kairo.

Dr Carl Grimberg täljer icke blott svenskarernas underbara öden utan ger här en intressant skildring av det gamla Egypten, av utomordentligt underbara öden bl. a. i faraonernas harem.

behagade trampa. Och en man, som tillräknade sig detta som den högsta utmärkelse, var ändå ingen ringare än översteprästen i Memfis och faraos egen svärson! Det brukas olika.

När hovmännen trädde inför farao, »lyfte de sina armar till hans pris och jublade och kysste jorden framför hans sköna anlete». Och när »den gode guden», som farao kallades, fattat ett beslut, var det hovmannaskick att uttrycka sin beundran och »prisa sin herre, under det man kysste jorden, liggande på sin buk framför honom och jublande i himlens höjd».

Att tala till konungen stred mot all sorts konvensans — på sin höjd vågade man yttra sig inför honom. Och innan man tog detta modiga steg, måste man hålla en lång inledningssharang, sådan som denna: »Du liknar Ra i allt vad du företager dig; allt vad ditt hjärta vill, det sker. Om du under natten önskar dig något, så har det skett vid dagens inbrott. Vi hava sett dina undergärningar, alltsedan du blev krönt till konung. Allt vad som utgår från dina läppar liknar Horus' ord i horisonten. Vad finnes väl, som du icke vet? Om du säger till vattnet: 'Kom upp på berget!', så kommer oceanen dit, genast du talat.

Två synnerligen obetydliga faraoner från tiden omkring 1300 f. Kr. hälsades med lovtal sådana som detta: »Inne i ditt palats hör du allt vad som säges i andra länder, förty du har millioner öron. Om någon talar djupt inne i en grotta i bergets innandömen, nå hans ord ända fram till ditt öra.»

Till konungens och de förnämas omgiv-

ning hörde också dvärgar, vilka brukade ha till uppgift att hålla uppsikt över sin herres garderob och leda hans hundar eller apor. Antagligen hade dvärgen även då, som under medeltiden, till uppgift att tjäna som sin herres driftkuku.

I Österlandet var på den tiden, liksom i våra dagar, konungens harem med dess många rivaliserande kungagemåler, prinsar och prinsessor och deras ärelystna gunstlingar en härd för allt vad intriger hette. Det mesta av de spännande dramer, som här utspelades, har för alltid stannat bakom kulisserna, men ett och annat har eftervärlden fått vetskap om. Så känna vi redan från 6:e dynastins tid — omkring 2,500 år f. Kr. — till ett sådant fall. Den kraftfulle konung Pepi I hade nämligen en mycket betrodd gunstling, som i sin levernesbeskrivning i sin grav förtäljer: »På den tid, då rättsliga åtgärder i hemlighet vidtogos mot den stora kungagemålen Hettes, lät mig Hans Maj:t leda förhöret — mig ensam, därför att jag var Hans Maj:ts hjärta kär och Hans Maj:t fann behag i mig. Jag själv författade den skriftliga berättelsen däröver, jag ensam tillsammans med en enda domare. Aldrig förr hade någon i min ställning fått höra det kungliga haremets hemligheter.»

Mera utförliga berättelser ha vi om en liknande rättegång på den store krigarkungen Ramses III:s ålderdom angående en stor sammansvärjning i faraos harem. Även denna gång undvek konungen att anförtro det otrevliga rättsfallet åt de vanliga domstolarna och tillsatte en utomordentlig domstol, bestående av hans förtrogna, med oinskränkt makt över brottslingarnas liv.

Vår kännedom om domstolsförhandlingarna härrör från skriftliga uppteckningar på papyrus, efter allt att döma avsedda för det kungliga arkivet. Därav framgår, att en av kungagemälerna hade sammansvurit sig med andra haremsdamer mot farao, som nu var gammal och sjuklig, förmodligen i syfte att uppsätta sin egen son på tronen. De intriganta damerna hade vun-

(Forts. sid. 650.)

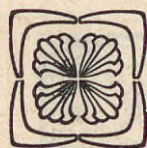

En dvärg. Kalkstensfigur i muséet i Kairo.

* En egyptisk gud. Så kallades även konungen.

Sfinxstaty av konung Amenemhet III (1850—1800 f. Kr.). Ett till den grad trumpet, överlägset och självgott utseende får man allt leta efter.

CAP
Nötter

ytterst delikat
nougatchoklad
i askar à Kr. 1:—
Obs. prissänkningen

SKICKELSEN. AV FRIDA STÉENHOFF

DET BRÖT UT ETT VÄLDIGT OVA-
der den eftermiddag, fru Inger Ask och di-
rektör Henning Smidt besökte slottet Ser-
moneta, som ligger strax söder om Rom
med utsikt över Pontinska träskan. Reg-
net strömmade i floder, på återfärd var tills-
vidare icke att tänka, turisterna hade det för
resten alls inte dåligt, så när som på blix-
arna, vilkas intensitet emellanåt kom Inger
att kippa efter andan.

De hade besett alla sevärdheter i den
gamla borgen och sedan stannat i en stor
sal med slitna stensäten i de djupa fönstren
och freskomålningar på väggarna. Den ena
kortsidan fylldes till större delen av en
öppen, skulpterad spis. Motsvarande vägg
i andra ändan av rummet föreföll att också
en gång ha framvisat en dekorativ belast-
ning, men nu fanns där bara en stor, tom,
nyrappad fläck mitt i den omgivande mål-
ningen.

»Här var Cesare Borgias festsal» upplyste
guiden.

Det var en av de bästa guider, man kunde
råka ut för. Han ägnade sig åt sina »hu-
vudmäns» underhållning timme efter timme
utan att förtröttnas. Italienska ciceroner äro
måna om inkomsten, de bruka energiskt
ligga i för att tjäna, men denne var även
konstnärligt betonad, intresserad av sitt yrke
och beflitade sig med nöje.

Han var utan hatt. Hans mörka fysio-
nomi fick en säregen karaktär av en hår-
tofs på hjässan, som — friserad »à la bravo»
— komiskt ruskade hit och dit, när han
riktigt kom i tagen med sitt livliga pra-
tande. Inger var nära att kikna av skratt,
men hon städade i tid sin mimik så att
han blott uppfattade hennes smil som smick-
rande hyllning.

Han talade engelska och antog, eller låt-
sades antaga, att de två resenärerna voro
engelsmän. Redan efter första halvtimmen
läste han i deras hjärtan, som i en öppen
bok. Italienarna besitta i allmänhet en an-
märkningsvärd gissningsförmåga. Deras
ljushuvuden uppfatta medmänniskor och för-
hållanden med en snabbhet, som skulle kun-
na fantastiskt förklaras av att de under
två tusen år upplevat alla mänskliga sen-
sationer och komma ihåg dem allesammans.
Omgivningens själar te sig för dem mest
såsom uppslagsböcker, där de veta sidnum-
ret för varje affekt.

När guiden fått klart för sig, att hans
tillfälliga skyddslingar voro två förälskade,
som ännu icke gjort upp med varandra,

tänkte han med slösande älskvärdhet, att
om han kunde skaffa dem en chans att
bli lyckliga, ville han det gärna. Ingenting
betalar sig bättre än att hjälpa älskande att
göra upp.

I denna hänsynsfulla sinnesstämning be-
slöt han att i ett lämpligt ögonblick lämna
de älskande allena. Och han talade några
förtroliga ord med portvakten om saken.
Vilken guide har inte sina knep...

Men tills det psykologiska ögonblicket
vore inne, skulle lorden och lady'n ha trev-
ligt i hans sällskap. Han ämnade ju ock-
så sälja en bok, han var ej endast guide
utan även agent för skrifter om de platser,
han visade. Den rara, lilla lady'n, som han
såg vara en smula »excited» av ovisshetens
kval, fick inte ha tråkigt i det fula vädret!
Därför gjorde han underverk av sin fängs-
lande smidighet, den tjugusende frukten av
en natur, som till hälften bestod av klok
omedelbarhet och till den andra hälften av
djup förstållningskonst. All den upparbe-
tade, lösa sympati, som Inger och Henning
inte kunde förmå sig att visa varandra,
snappade han åt sig som genom magne-
tism. Han simmade kring det älskande pa-
ret som fisken i vattnet, under några tim-
mar stänkande över dem en sådan massa
värmande glättighet, att en nordbo i genom-
snitt behöver lika många år för att åstad-
komma samma kvantitet. De glömde hon-
om heller aldrig, men därtill bidrog även
något annat.

Direktör Smidt och fru Ask hade av ödet
blivit sammanförda vid en table d'hôte på
det hotell i Rom, där de båda tagit in. Den
ögonblickliga förälskelsen väckte deras för-
skräckelse. Deras stående princip, att man
inte kan vara nog försiktig på resor, blåste
energiska varningssignaler: »Här gäller det
att taga sig i akt!» De togo sig mycket
väl i akt. Under tiden fingo de vanan att
dagligen göra exkursioner i Rom i varan-
dras sällskap, historiska minnen duga ju
också till kärlekens svepskal, men fast de
varenda dag hade ökad lust och möjlighet
att fria till varandra, syntes förverkligandet
av ett frieri ständigt mera avlägset. Kär-
leksguden hade kanske av retsamhet slagit
dem med stumhet för att hämnas på deras
misstänksamhet, då han förde dem sam-
man.

När de sedan fingo reda på varandras
sociala förhållanden och insågo hur väl allt
var tillrättatlagd för deras gemensamma fram-
tid, dröjde de dag efter dag i Rom ut-

över den planerade tiden för att höra om
den andre skulle säga något. Situationen
blev allt mera förhäxad. Båda voro över-
tygade om varandras likgiltighet och ingen-
dera ville taga risken av en korg.

Inger var änka efter en direktör i en
industri, besläktad med Hennings, vilket
kändes som ett föreningsband och gav dem
många samtalsämnen. Men tyvärr hade de-
ras konversation på ett avgörande sätt kopp-
lats in på andra spår än där kärleken trivs
att färdas. Efter varje samtal hade de kom-
mit ännu längre bort från det språk, de
borde talat. Till slut voro de psykologiskt
förtegnade och ogenomskinliga som budda-
bilder, korrekta, konventionella, kyliga och
stolta, med förtvivlade hjärtan, ty där fanns
inte den kyla, som gör en människa ovär-
dig lyckan.

Guiden ryckte lämpligen fram med det,
han hade i fickan:

»Ett storartat arbete om Sermoneta! För-
sta delen har kommit ut, det ska bli fjor-
ton till...» Han fick direktören att bläddra
i boken.

»Summa femton delar?» utbrast Inger.
»Vad kan det stå i dem?»

Lady'n ombads betänka, att Sermoneta
var över sjuhundra år gammalt. Under en
sådan tidrymd kunna folk hinna med till-
räckligt med brott för att fylla femton band.
Guiden log därvid som om han varit storm-
förtjust, att medeltid, renässans och andra
epoker tillsammans försett nutida förläggare
med det begärligaste av stoffer.

»Femton volymer goda gärningar skulle
ju ingen människa bry sig om att läsa?»
värdjade han ironiskt och oskyldigt leende
till direktören.

Varpå han berättade, att det var den nu-
varande ägaren, prins Caetani, som tagit
initiativet till utgivandet. Han var Italiens
minister i Förenta Staterna, varför många
amerikanare blivit nyfikna på Sermoneta. Det
stora verket var delvis beräknat för Amerika.

»Amerikanarna uppskatta den romantik,
som deras egna förbrytare saknar» fram-
kastade han skälmaktigt och oförargligt.

Sedan bad han lorden betänka, att Ser-
monetas historia började på andra sidan
tolvhundratalet. Den var knappt någonting
annat än mord, krig, förgiftningar och in-
triger. Man fick leta länge efter ett mot-
stycke av spännande händelser, samlade på
ett enda ställe. Det fanns inte en sten i den
uråldriga borgen, som inte ropade ut de
rysligaste minnen. Ända från början var det

STRUMPOR
med Lejon-Märket garanterar
en förstklassig vara.

LEJON

VANTAR
med Lejon-Märket föres
i alla välsorterade affärer.

familjen Caetani, som ägde klenoden. Fast släkten mångfaldiga gånger blivit fördriven, hade den ständigt kommit igen till sina förfäders stolta residens. År 1492 hade påven Alexander VI — Rodrigo Borgia — erövrat den åt sin son Cesare, vilken fått lust att upphöra med kardinalsyrket och i stället skaffa sig ett världsligt rike. Hans ömme fader hade skyndat sig att anfalla och erövra de områden, Cesare kunde behöva för ändamålet. När denne höll hov på Sermoneta, hade han upptäckt en ung, skön dam, som behagade honom. Men damen hade föredragit en page. Det unga paret vågade inte tala öppet med varandra, men stämde en afton möte i en källare. Cesares beryktade drabant don Michaletti smög sig efter dem, låste källaren och bar upp nyckeln till Cesare, som uppe i högsta tornet spejade efter fientliga härar. Cesare tog hänskrattande nyckeln och slog vad med Michaletti, att han skulle kunna kasta den rätt ned i brunnen på en av gårdarna. Men han kastade fel. Nyckeln fastnade i en remna i murkanten på ett lägre torn. Tre hundra år därefter hade några duvor kommit i strid med varandra. Under det de slogos med vingar, klor och näbbar, så att grus och damm yrde omkring dem, hade ett föremål fallit ned på marken, en rostig nyckel. Den prövades i en dörr, som alltid stått låst. På så sätt hade man upptäckt resterna av det multnade paret.

»Släkten Borgia hör visst till dem, som ni påbördar hur många förbrytelser som helst?» undrade direktören.

»Är det sant? Står det i boken?» undrade Inger.

»Där» svarade guiden »har man begränsat sig till saker, som kunnat skriftligt bevisas. Men den muntliga traditionen kan vara lika sann.»

»Kan vara...?» Direktören log.

I detsamma svepte himlen en säck omkring Sermoneta. De tre personerna sågo ej längre varandra. Guiden tände det elektriska ljuset. I den jämmerligt skrala belysningen antogo de färgdystra freskerna en hotande uppsyn. Inger fick intrycket, att det var ett kusligt ställe. Hittills hade stämningen varit munter och angenäm, men det vart annorlunda, när det blev mörkt. Själva guiden måtte berörts av förändringen, ty han anslog en allvarigare ton:

»Duvorna, de fredliga djuren, fingo slåss för att nyckeln skulle komma tillrätta! Det var försynens skickelse!»

»Får man inte kalla historien för guidens och bokagentens 'skickelse'?» skämtade direktören, vilken ensam tycktes oförändrad. »För att roa turister?»

»Alla brott komma förr eller senare i dagen» fortsatte guiden. »Det är väl en trösterik tanke?»

»Nej, låt oss inte hoppas det!» invände direktören. »Det bleve för betungande för oss andra, som inte begått dem.»

»Det är otäckt med förbrytarhistorier, om de också är gamla» sade Inger. »Och när man inte vet, om det är sant...? Varför då...?»

»Det finns en annan sorts bevis» genmälde guiden. »Att andarna går igen.»

»Andar går igen i alla gamla slott» sade direktören skeptiskt. »Det hör till regien.

Det är slottsägarens »skickelse»! För att få slottet tillräckligt ärevördigt.»

»Gärna för mig!» ropade guiden, ånyo skämtsamt. »Jag vill inte skrämman lady. Det är förstås bara vidskepelse. Andarna föredrar nog att få ro. I stället för att komma hit och söka sina mördare och sina offer. Som det berättas.»

Nu slocknade det elektriska ljuset. Inger gav till ett rop. Guiden skyndade sig att lugna henne, så fort han fått fatt i portvakten skulle det bli ljus igen. Varefter han lämnade rummet så hastigt mörkret tillät

Där stodo nu de båda andra, tysta, utan att se varandra, önskande att den andra parten måtte passa på och säga något vackert. Direktören skulle varit lycklig över det lilla missödet, om han inte vetat med sig, att han omöjligt torde drista använda det till sin fromma. Han kände sin svaghet, han var rädd att göra sig löjlig. Han saknade mod att förråda sina känslor, innan fru Ask förrätt sina.

Inger kände också sin svaghet. Hon var ingen modern idealkvinn, hon hade ett

Det var en av de bästa guider man kunde råka ut för.

förnedrande lyte i själen, som hon — jämte kärleken — inte för allt i världen ville förråda: hon var rädd för spöken. Nu gällde det att behärska sig, men hon närmade sig dock instinktmässigt den plats, där hon visste, att han fanns. Med fasa föreställde hon sig, att hon råkat ut för detta äventyr i kvinnosällskapet! När rädslan fått en finger, tar den snart hela handen. Den tog mycket fort hela Inger. Hon skulle förgåtts, hennes hjärta skulle stannat av skrämme, om inte en man just sådan som direktör Henning Smidt varit inom räckhåll. Nu förstod hon klart mannens betydelse. Så länge det gällde naturliga förhållanden kunde hon någorlunda reda sig på egen hand, men hur annorlunda blev inte allting, när det övernaturliga kom till! — »Men så dum jag är», tänkte hon strax därpå »vad bryr sig andar om den fysiska kraften! Det är bara modet, det kommer an på.»

»Behövs det» viskade hon med darrande stämma »fysiskt eller moraliskt mod för att reda sig mot spökeri?»

Direktören kände som en lättnad att bli uppfordrad att säga något. Hans glädje avspeglades i svaret:

»Det är bara att säga 'Sebede, sebedo' och spotta tre gånger.»

Inger tänkte att hans närvaro var helt enkelt l-j-u-v-l-i-g! Vilken man! Så fysiskt och moraliskt modig! Vilken räddare! Men oväntat pressades fram över hennes läppar ett häftigt, nästan kvävt utrop:

»Hör ni? Det är någon här!»

De lyssnade. Pauserna i åskmullret voro ljudlösa, så när som på suset av vinden kring knutarna. Men så kom en tydlig suck.

Henning kände, hur en hand trevade in under hans arm. Han klämde till med armbågen så att handen skulle ha förstånd att stanna. »Det är blåsten i spisen» sade han i triumferande ton, som om han gjort en upptäckt, värdig nobelpriset.

Nästa ögonblick hördes samma ljud, men inte från spisen, så en högre, utdragen klagan: A-Å-Å-... Därpå kom ett stönande, som stegrades till rop och jämmer.

Inger hackade tänderna och skalv. Krafterna gävo vika. Hela hennes gestalt vilade tungt mot Hennings sida. En sekund därefter lyste åter det elektriska ljuset och guiden kom springande. Han varseblev genast den ökade förtroligheten mellan lorden och lady och med ett lyckönskande uttryck i sina älskvärda ögon gick han fram till dem med hållningen och den oegenyttiga glädjen hos en välgörare. Men han sade blott några ursäktande ord om dröjsmålet, portvakten hade måst hämta en ny propp i förråd.

Direktören svarade så strängt som hans inre lycksalighet tillät:

»Lady blev rädd. Här hördes så underliga ljud?»

Nu slog sig guiden för pannan med uppriktig bestörtning, men också med skådespelarkonst: »Så ledsamt! Om jag anat, att vattenledningsrören skulle skrika just den lilla momang, ljuset var släckt.»

»Vattenledningsrören?» upprepade Inger och ämnade draga till sig sin hand, under det hon i blygsel över sin förrådade svaghet småningom återvände till verkligheten. Men Henning

behöll handen, som han, symboliskt talat, aldrig mera släppte.

»Det är rör därborta i väggen» upplyste guiden. Vänd till direktören tillade han bekymrad, med lägre röst: »Det tänkte jag inte på!»

Allt slutade i glädje och harmoni. Säcken försvann från Sermonetas tinnar. Guiden blev betalad som av en verklig lord. Boken blev köpt och alla de utlovade fjorton delarna beställda.

I bilen var Henning Smidt så rörande omtänksam: »Älskade, lova att du inte låter skrämman dig, när vattenledningen skriker hemma hos mig på Birger Jarlsgatan!» Sedan fick han även ett anfall av meningslöst filosoferande: »Självm förmådde jag ingenting... Men några vattenledningsrör... Den »skickelsen»... Annars... min framtid förstörd!»

»Ja, älskade, det är konstigt... Ska man tro Shakespear? Att det finns mycket mellan himmel och jord utom vattenledningsrör?»

FRIDA STÉENHOFF.

Av alla bakpulver man sett sägs Tomtens vara numro ett

Minsta gästen på Sigfrid Siwertz's båt är hans dotter.

EN SEGLING MED AVBROTT KALLAR med skäl författaren Sigfrid Siwertz det segeläventyr från krigsåren, som han här fängslande skildrar:

Får jag kanske berätta litet om en segling i svenska och finska skärgården, som jag gjorde år 1914. På grund av ett missöde inträffade under denna segling ett avbrott på närmare fyra år. Detta missöde var världskriget.

Två sköna julveckor hade jag levat en vildes liv, kryssat hit och dit, badat, fiskat och inte talat ett ord med hyggligt folk på land eller tagit i en tidning. På Ålandshav fick jag en gång under denna segling låta dukarna gå i däck för ett skydrag. Hur det gått om tromben nått oss vet jag inte, men på en hundra meters håll från båten började den långa, svarta, böljande vattenslangen, som högt däruppe trattlikt vidgade sig och gick över i ett mörkt moln, att tappa sitt fäste i den höga sjön och rinna upp i molnet, som när man halar in en kabel genom ett gatt... Utan att fästa mig vid detta järtecken seglade jag dock vidare och lade så en kväll något förtumlad och utblåst efter en lång kryssning in vid Åbo båtvarv, där jag tänkte att få ha min båt över natten.

På bryggan stod helt ensam en liten gubbe, som var mycket lik Topelius.

— Jaså, herrarna är ute och seglar i såna tider, muttrade han.

— Vad är det för tider då, farbror, sporde vi icke utan övermod.

— Vet inte herrarna, att det blir ett stort krig? Tyskarna tänker skicka en stor här hit till Finland...

— Nej men det var ju som fan, lilla farbror.

Vi trodde inte den gamle. Vi trodde han drev med oss eller att han profeterade ur flaskan, ty liknelser därtill saknades ju inte. Tusan vet vad vi egentligen trodde förresten. Men när vi

BLÅS KAJSA . . . .

SKILDNINGAR AV SIGFRID SIWERTZ, PATRIK HAGLUND,

Idun har bett några kända seglare att berätta något segeläventyr och här får läsaren vara med om många uppskakande och spännande strapatser, skildrade av herrar seglare. Nästa gång få vi höra några seglardamers upplevelser ombord.

kommo in till Åbo, så fingo vi bekräftelsen. Här stod folk i kö vid bankerna i väntan på nästa dags öppnande. Och krigsförklaringarna hängde i luften.

Redan samma kväll sades det, att förbud utfärdats för alla båtar att lämna Åbo hamn. Jag var uppe och talade med en rysk lotschef och han lade sin hand på min axel:

— Ni är svensk och ute på en nöjestur, sade han. Gott, ni kan ju göra ett försök att ta er hem. Men jag vill bara berätta för er, hur det gick med en finsk motorbåt utanför Sveaborg. Den missförstod en signal och blev ögonblickligen skjuten i sank, alla ombord drunknade. Det var i förmiddags som detta hände. Men som sagt, ni kan ju alltid göra ett försök. Lycka till, min herre!

Fem minuter senare fingo vi veta, att det gick ett tåg norrut om en halvtimme... och att detta antagligen var sista chansen att komma till Haparanda. Vi störtade till tåget utan att ens hinna att hämta vårt gepäck i kostern.

Den tågresan skall jag sent glömma. Vagnarna voro packade med uttänningar, särskilt tyska provryttare, och alla voro i en dödlig ångest, om de skulle hinna ut ur Finland innan krigsförklaringarna kommo. Oupphörligt vid stationerna hette det: Nu går tåget inte längre. Och alla störtade ut för att skaffa sig mat och kvarter. Men så gick tåget i alla fall om någon timme. På det sättet höllo vi på i två och ett halvt dygn under olidlig spänning, utan sömn och nästan utan mat. Vi hade just icke fått med oss något annat än en kortlek. Folk stod faktiskt i kö utanför vår kupé för att låna denna kortlek och ha något att plocka med.

Vi svenskar voro kanske de lugnaste på

hela tåget. Vi sågo ju hur alla de ryska trupptransporterna gingo söderut, bort från vår gräns. Soldaterna stodo mycket bleka och allvarliga i godsvagnarna och sjöngo ur små böcker.

Äntligen, äntligen passerade vi den smala träbron mellan Torneå och Haparanda. Och just i samma ögonblick kommo krigsförklaringarna. Tyskarna hunno nått och jämt över.

På grund av trötthet stannade vi en dag i Boden. Där rådde full krigspsykos och vi blevo två gånger under ganska obehagliga omständigheter anhållna som spioner.

Ja, så var min segling avbruten och avbrottet varade ända till tidigt i maj 1918, då jag lyckades att få finska regeringens tillstånd att komma över och hämta kostern. Underrättad om knappheten i Åbo sökte jag tillstånd att få taga några födoämnen med mig för hemseglingen. Det är kuriöst att numera erinra sig, hur man i tre dagar sprang hos alla möjliga myndigheter och kommissioner för att få licens att utföra ett kilo spisbröd och ett kilo smör och hur detta slutligen efter långa överläggningar högtidligen förvägrades en.

Nå, jag gav mig i alla fall över. I Åbo såg det inte roligt ut sönderslagna, förspikade butiksrutor, fångtransporter, barfotarmod, massgravar på kyrkogårdarna, brödransonering med en kaka i veckan, hård så man höll på att bita sönder sina tänder på den.

I hamnen var det sänkta ångare med bara skorstenen och masterna över vattnet. Min båt låg ändå kvar oskadd. De röda hade visserligen vid tillfälle lossat ett par granater mot varvet, men skotten hade gått för högt och ingen skada gjort. Ja, där låg till och med i en stängd låda fyra liter sprit. Ryktet om dessa fyra buteljer med prima förkrigsvara spridde sig hastigt i staden och jag hade snart bud, som skulle täckt hela fyra års varvshyra samt målning och utrustning av kostern. Men jag sålde ändå inte. Vädret var stormigt och kulet och hemseglingen artade sig till att bli prövande.

En ekbåt, som legat fyra år på land, blir inte tät på några dar, men jag måste ändock i väg, ty jag hade inte tillstånd att vistas längre än en vecka i landet. Till gäst fick jag med mig en pojke, som förklädd till dyngkusk lyckats ta sig ut ur det röda Åbo och förena sig med Ehrens värds vita uppådd ute på öarna. Han hade varit med och slagits, sjuttonåringen, och även blivit kommenderad till arkebuseringar både av män och kvinnor. Han bar alltjämt de vitas uniform och det visade sig under seglingen vara en lycka.

Kryssen mellan Åbo och Mariehamn hade sina sidor. Köld, motstorm och av ryssarna under kriget indragen eller ändrad utprickning. Och så båten som

Sigfrid Siwertz's gamla koster med sin ägare längst fram t. v.

Glöm inte, att Champagnedrycken

CHAMPIS

är en förnäm, alkoholfri vindryck, bäst vid kaffebjudningar tillsammans med wafers, kex och konfekt.

Champis är en ypperlig bordsdryck och ökar trevnaden vid bjudningar. Ni bliver även nöjd med det låga priset. Ring upp Eder leverantör. Drycken tillverkas i Stockholm av: Mineralvattenfabriken Polstjärnan, tel. 97 99 - Mineralvattenfabriken Fenix, tel. 68 48 - Hembryggeriet, tel. 72 47 - Södra Mineralvattenfabriken, tel. Sö. 87 70 och i övrigt av bryggerier och vattenfabriker överallt i landet.

Fråga efter Champis. Extraktet från AKTIEBOLAGET ROBERTS, Örebro.

SEGELFOLK OCH SEGELÄVENTYR

ARTUR BIANCHINI, AXEL SJÖBERG OCH »GLAS-KALLE».

läckte som ett såll! Både dag och natt fick man pumpa. Jag minns en morgon, när jag låg och drömde att... Ja, jag vill inte precis berätta, vad jag drömde, men det var om en olycka, som inte hänt mig, sen jag låg i barnvagnen... Och när jag så vaknade och slog upp mitt öga, då lågo min mössa och min pipa och tre kristidscigarrer och flöto nästan i jämnhöjd med mitt huvud. På provianten gjorde vattnet dock ingen skada — vi hade nämligen icke kunnat få någon sådan med oss. Den saken klarades i all enkelhet så, att när vi blevo hungriga då kastade vi kroken och klevo in till fiskarna och bönderna. Och när de sågo min gast i skyddskårens uniform, så bullade de genast upp med allt vad huset förmådde.

På det sättet kommo vi nu fram till Mariehamn. Här måste jag ta farväl av den matnyttige vitgardisten och skaffa mig en ny gast. Snart hade jag funnit en pojke, som gärna ville smyga sig över till släktingar i Sverige utan pass. Men jag fick tyvärr ingen nytta av honom, ty han blev halvt medvetlös av sjösjuka, redan innan vi hunnit ut i havssjön. Utanför lotsplatsen vid Korsö var det inte utan, att jag tog mig en funderare. Den minsvepta och någorlunda säkra rännen gick till en punkt betydligt norr om Arholma. Men med den vind som var kunde jag inte hålla så högt. Då tog jag gud i hågen och styrde på Stridsholmssundet söder om Arholma i stället. Min koster låg ju inte mycket mer än en meter djupt och minorna hela tre. Men jag hade inte räknat med den till halv storm friskande vinden, som började riva upp sjö. Det var några ganska spännande timmar, där jag satt ensam vid rodet och sökte beräkna hur djupt min köl egentligen kom i vågdalarna, medan pojkestakern låg nere på ruffdurken och umgicks med sjösjukans demoner.

Patrik Haglund — i vit mössa — med familj på skärgårdssegling.

Äntligen hade man i alla fall Ålandshav bakom sig. Jag skall aldrig glömma den känsla av salig befrielse, varmed jag tog mig årets första friluftsbad där inne i Stridsholmssundets varma lä.

Sen bar det ner till Furusund, där jag släppte av vad som fanns kvar av min gast, och så vidare in mot Solö i Länna, mitt sommarviste. Dagen hade varit lång. I den stilla kvällen blev jag plötsligt förvånad över att höra bekanta röster i mitt öra. Man hade sett mina segel, kommit mig till mötes i en öka och funnit mig sovande vid rodet. Dagen hade som sagt varit lång. Men jag styrde ändå rätt i sömnen.

Sigfrid Siwertz.

Seglingens poesi.

Professor Patrik Haglund är en entusiastisk seglare, som inte tycker om aktersnurror:

Man har bett mig i Iduns sommarnummer skriva en spalt eller så om segling i allmänhet eller om någon särskild seglingsupplevelse. Av dylika har jag haft många sedan jag vid 9 års ålder började

ro och segla på Bråviken i farkoster så jämmerliga, att jag aldrig skulle hava släppt mina barn i dem. Föräldrarna voro ej så sjökunniga, som jag sedan hunnit att bli, och pretentionerna för ett halvsekel sedan ej så stora. Sedan har jag efter hand haft bättre och bättre fartyg, ända till dess en händelse år 1909 förde ketchen Trygg i min väg. Det var en lycklig tillfällighet, ty för mina begrepp om segling är nu Trygg som familje- och långfärdsbåt bränog nära idealet; jag antar att detta fartyg blir mitt sista.

Jag lämnar emellertid alla mina enskilda seglingsminnen här åt sitt öde, det är svårt att i ett hastigt ögonblick utvälja något särskilt. Jag vill i stället säga något om segling i största all-

mänhet. Segling och segling är så olika saker. För den ene — ofta samtidigt båtkonstruktör och seglingskonstnär — blir seglingen liktydig med kappsegling och prisstagande, helst med ny båt varje år. Ju fullkomligare som seglingsmaskin den blir, desto mindre trevlig som fartyg blir i regel den nya båten, men prispokalernas antal ökas. Det är säkert en intressant sport — n. b. rikemans —. Men den sortens segling har aldrig lockat mig För den andra — såsom t. ex. för författaren av dessa rader — är seglingen något helt annat, den giver möjlighet som intet annat att »komma ifrån», att få vara i fred och ro med sig själv och det intima sällskap, som familj och andra mycket närstående seglingsvänner kunna erbjuda. Ja även för att få vara alldeles ensam — d. v. s. med ett par verkligt båt- och seglingskunniga besättningsmän som segelkamrater — något som för många utjäktad s. k. nutidsmänniska stundom kan vara ett så stort behov, är långfärdsseglingen ett det yppersta hjälpmedel. Och allt detta saliga får njutas under de skönaste naturintryck av de mest skilda

Artur Bianchini vid rodet.

Axel Sjöberg med byte från sin första säljakt.

En god och hälsosam thédryck vinnes icke med vilket thé som helst. **M. S. KOBBS SÖNER** är den enda firma i Sverige, som uteslutande ägnar sig åt thébranschen och dessutom den enda, som står under vetenskaplig kontroll. Begär därför alltid **KOBBS THÉ**, ty då vet Ni, vad Ni får.

slag, från skärgårdens fridfulla naturskönheter till de storartade naturscenerierna ute på vida havet. Var finnes väl något, som går upp mot den härliga, ofta nyupptäckta alltid underbart natursköna ankringsviken, »kvällsviken», i vilken man lägger sig till ro efter en dag av alltid lika intressant segling med alla dess tusen bestyr. Var möter en orolig ande en så fridfull, koncentrerad naturstämning, jag skulle vilja säga naturmystik, som den, som omsveper oss, då ankaret gått och solen dalat en nordisk sommarkväll, då trastarna från stränderna av den öde viken, som ligger där långt från människoboningar i sin oändligt ljuvliga stillhet, giva en konsert som aldrig annars. Om man med tilltagande ålder i allmänhet kanske ej bibehåller fullt samma lust för långa, besvärliga strapatsseglingar i hårt väder, vilka i yngre år ha den största tjusningen, så tror jag dock för min del, att långseglingen i vår underbara skärgård, som bjuder även den genom decennierna irrfärder väl orienterade seglaren ständigt nya härligheter, aldrig kan förlora sin särregna tjusning för den, som i yngre år lärt känna den.

Det synes emellertid för de flesta bli allt svårare att ägna sig åt den enastående rekreation, som långseglingen utgör; den kräver mycket tid; man måste vara så oberoende av väder och vind, som man endast är, då man ej med nödvändighet då och då måste vara där och där. I medelåldern synas strängt upptagna arbetsmäniskor få allt svårare att finna möjlighet att för veckor avbryta förbindelsen med arbetet och dess miljö. Man sätter då in motor i skutan — och en del av poesin är putz weg. Eller man följer redan allt för många gamla säkra seglars moderna exempel — att övergå till motorbåten. Hu då!! Jag hoppas tillsvidare, att jag aldrig kommer att sjunka så djupt. Patrik Haglund.

En stormsegling i stiltje.

Målaren Artur Bianchini berättar om en glad men något långsam segling:

Ett seglingsminne? — ja, de hägra i fjärran. Utom några sommarseglingar med sköna kvinnor, visslande och sjungande, bekvämt uppkrupna i storseglet, några minnesvärda dagar ombord på Zorns »Mejt» har min varelse på sjön mest varit på bärgningsångare i hårt väder och dimma, på lotsångare under kamp mot vinterns isar, omväxlande med en och annan stormseglat med Sandhamns duktiga lotsar.

Dock minnes jag en stormsegling — i stiltje!

Jag hade legat och målat hos min vän Anders Cederström på Beatelund, den därför anslagna veckan var tillända, och vi skulle »underst bittida» på söndagen segla till Sandhamn. Det var på sensommaren, före centilitrarnas tidevarv.

Efter en angenäm, kanske något sen kvällssammanvaro vaknade jag i gryningen och steg upp för att enligt order purra Anders präktiga gast Johan.

Då rådde orkanartad storm, träden vred kvidande sina grenar, kvistar och löv virvlade i luften. Nå, Johan, blev purrad och jag vände åter och väckte även Anders. Vi voro snart färdiga, men ingen Johan syntes till. Då blev även kokerskan omilt störd i sin ljuva sömn, och under det solen började stiga fingo vi en bastant frukost. Fortfarande ingen Johan. Denne

Bruno Liljefors — på bryggan — och Axel Sjöberg vid Bulleröns strand.

hade, om av omtanke för våra liv eller av någon annan orsak må vara osagt, för en gångs skull gjort myteri. Sent omsider uppenbarade han sig emellertid, föregivande någon ursäkt och fick slutligen absolution för sina synder, ombord på Anders »Fri», som låg tryggt i lä för den susande stormen. Focken ersattes av en stormfock, alla rev togos in i storseglet — då, när detta skulle hissas — pang, det ena liket sprang för en stormil som ledade sig även hit! Varpå Johan fick bliva segelsömmare. Under tiden hade dåvarande överste Balck kommit ombord gnuggande händerna och prisande oss lyckliga för den briljanta segling som förestod oss.

Äntligen var allt i ordning, seglen satta, ankaret lättat, »Fri» kom ut ur sitt lä, vräktes ned, reste sig åter och sköt fart så skummet yrde om stäven.

Sköt fart — några hundra meter, då helt plötsligt vinden dog ut så absolut, att

Glas-Kalle i seglaruniform.

knappt den minsta fläkt blev kvar och far- ten minskades till ett minimum, som ingen logg med självaktning velat registrera.

Ut med reven bort med stormfocken, och så glida vi stilla över blanka vatten.

Utanför Hallstavik stack en mindre roddbåt ut vari befunno sig vännerna Olle Thunman och Hasse (dock ej Z). »Fri» bordades, svalkande groggvirke kom fram och uti stillheten ljödo omväxlande Thunmans solo »Trinkt nicht aus Wasserquellen ihr lieblichen Gesellen» och Gluntarna »Hulda skymning» och andra. Äntligen hade vi dock krupit fram så mycket, att avskedets timma slog. Upplivade av groggen grepo vännerna var sin åra, men rodde gladeligen åt vart sitt håll, så att vi sågo båten roterande som en jättestor vatten- spindel försvinna i fjärran.

Den »hulda skymningen» sänkte sig sakta, och fyrarna tändes. Anders tog fram kortet och överlät rodret åt mig. Samtalet domnade bort och under en stigande måne bar oss vår kurs hän mot målet. Först vid Jutkobben, vilken dök upp som en svart och hotande skugga några meter om babord, vaknade Anders upp ur sina drömerier och bad mig falla för allt vad jag var värd. Men här var jag ju hemma på min mammas gata, och förbi ljustbojen gled vi in i hamnen vid Sandhamn, där kroken slutligen gick någon gång omkring midnatt. Artur Bianchini.

Hur det känns att drunkna.

En händelse, som kunnat sluta illa, berättar målaren Axel Sjöberg från en segelfärd:

Långt innan Bruno Liljefors gjorde Bullerön ryktbar bodde jag där under många år, och denna ö med omnejd var Carl Cederströms och min synnerligen givande jaktkamrater. Så en dag skulle vi segla ut på säljakt. Sjön gick hög, så att bara det var en stor fara, men våra vänner ombord, fiskarna, lotsade oss lyckligt och väl till ett skär, där sälarna lågo, intet ont anande. Skäret var emellertid likt en ostkupa, kullrigt och otillgängligt värre, varför landstigningen tycktes komma att bereda oss stora svårigheter. I ungdomligt övermod ville jag vara den första, som steg i land. Jag tog glad i hågen av mig skorna i den tron att jag då skulle få bättre föfäste. Men visst inte. Järnpiken i förstäven, från vilken jag hoppade, skar in i foten, så att det gjorde grundligt ont och jag tappade totalt koncepten, när jag väl nått klippön, så att jag utan motstånd sopades med en våldsam sugvåg, som drog mig ned i sjön under båtens stäv.

Vågorna voro kraftiga, ingen hörde mig, när jag ropade, och ingen såg mina hjälplösa fingrar, som jag lyckades hålla över vattenytan. Då och då hörde jag dem skrika ovanför mig: han har säkert gått till botten, det finns nog ingen möjlighet att rädda honom! Inte precis uppmunrande! Jag kände båtens stäv emot min nacke, runt omkring mig brusade och sög vågorna — det var onekligen en kuslig känsla. Emellertid höll jag instinktivt bösan i min hand, och den blev min räddning. Ty pipan stack upp ovan vattenytan, och slutligen upptäckte de den från båten, och helt säkert i sista minuten räddades jag.

Axel Sjöberg.

(Forts. sid. 651.)

Bästa medel

mot ekzem o. skrofler är LEDOLIN. Rekommenderas av framstående läkare. Finnes å alla apotek.

Tekn. Fabr. Ledolin, Sthm.

Rt. 26 62

Kemisk Tvätt

utföres förstklassigt vid

A.-B. NYA BLÅ HAND

Söder 334 26. Postadress: Liljeholmen. Liljh. 23.

BUTIKER: Hölländaregatan 13. Tel. Norr 4633; Birger Jarlsgatan 7, Tel. Norr 125 09, Riks Tel. 53 73; Brännkyrkagatan 2, Tel. Sö. 334 39; Hornsgatan 170, Tel. Sö. 301 35; Anna Walhjalt, Skolvägen, Ålfsjö.

D E V Å R A I P A R I S

SVENSKA DAMERNAS INSATS PÅ PARISKONGRESSEN.

EN FÖRMIDDAG UNDER DE TVÅ veckor, som Paris ägnar sin artiga uppmärksamhet åt kongressen för kvinnornas medborgarrätt i alla land, sutto några delegerade vid sin lunch i en av de många små restauranter, som inbjudande sträcka sina tälttak över trottoarerna kring la Sorbonne, universitetet, högkvarteret för förhandlingarna. De talade livligt om intryck och upplevelser, om den oväntat stora anslutningen från 42 nationer och om franska ministrars och partiledares löftesrika tal och ådagalagda sympatier. Det främmande språket och kongressmärkena sade säkerligen omgivningen vad besöket i Paris gällde. En dam vid bordet bredvid steg fram, presenterade sig och bad att till resenärerna få säga några ord. Med av rörelse vibrerande stämma berättade hon att hon med entusiasm åhört föregående dags möten och ville få uttrycka sin tacksamhet för vad de främmande gästerna och alla de inom kvinnorörelsen arbetande gjorde för att förbättra livsvillkoren, reformera lagarna och bereda väg för internationellt samförstånd. »Tack för att ni kommit hit från skilda land och världsdelar, kommit hit för att hjälpa och driva fram vad som har blivit försummat eller fördröjt! För min generation kan vad som göres inte nämnvärt förändra förhållandena, men för mina döttrar — hon visade på tre unga flickor vid hennes bord — blir säkerligen kampen för tillvaron mera fair play. Jag måste få tacka er!» Hon gick, men kom snart åter med ett helt fäng röda rosor åt den lilla svenska gruppen. Den älskvärda fransyskan befanns vara en nära släkting till general Foch.

Denna lilla episod är symbolisk för den

Fru Ellen Hagen, en av de svenska delegerade på rösträttsalliansens kongress i Paris, skildrar här den svenska och skandinaviska insatsen i kongressarbetet.

utomordentliga sympati som mött kongressisterna överallt, inom socialt arbete av alla slag, i de franska hem, som med charmant vänlighet öppnat sina dörrar, från kvinnor i affärer och från folkströmmen på gatan. Den franske mannens intresse har visat sig vara lika stort som den franska kvinnans. Vid det till trängsel fyllda kvällsmötet i »Sociétés Saventes» mot »Code Napoleon» voro männen i majoritet och sparade inte på applåder. Advokaten Ruth Stjernstedt redogjorde här på ett förträffligt sätt, som fängslade auditoriet, för den svenska äkten-skapslagstiftningen. Kontrasterna berörde varann när sedan representanter för en hel del nya — inom Alliansen nya — stater deklarerade sina närmaste, mycket blygsamma önskemål. Publikerna som i hundratals trängdes i dörrarna och långt ut på gatan fordrade att de också fingo höra något, och så ordnade de spirituella franska talarinnorna, advokaterna Marie Verone och Suzanne Grinberg, ett »vestibulmöte», där stämningen inte var mindre livlig. Applåder och bravorop kunde lyft av taket på den gamla ärevärdiga lokalen.

Fru Ellen Hagen hade fått i uppdrag att på franska och engelska framföra Sveriges hälsning till kongressen, redogöra för de svenska kvinnornas medborgarrätt och tacka Frankrike för det utomordentliga mottagandet. Dr Alma Sundquist talade vid flera tillfällen som verklig sakkunnig och

lyckades vid ett tillfälle förhindra en mindre lyckad resolution. Fröken Ingeborg Wallin blev så uppmärksammasad för sina diskussionsinlägg i arbetslagstiftningsfrågor, att hon, ehuru en ny gestalt på denna internationella plattform, blev invald i Alliansens styrelse — Sverige hade förut ingen plats. Norge fick in fröken Fredrikke Mörk, red. av »Nylände», Danmark hade redan fru Julia Ahrenholt som också blev omvald. Så nu känner Skandinavien sig ganska stark i den internationella kretsen.

Bland det finaste som bevaras i minnet från denna rikedom av högtidsstunder för känsla och intellekt, är den spontana vilja till älskvärdhet och samförstånd, som från de franska ledandes sida kom de tyska representanterna till mötes.

Kongressen blev en storartad succès. Man hade knappast vågat tro att en stad som Paris, så blaserad på konferenser, så skeptisk, så van att dagligdags se kreter och araber, judar och greker, nordmän och hinduer, Peru, Island, Kina och Japan bland de sina, skulle visa så mycken uppmärksamhet för kvinnornas världsmöte. Men så blev det.

De franska kvinnornas vinst av arbete och ansträngningar under dessa veckor? Alla vackra ord från prefekter, deputerade och professorer till trots, är hoppet svagt om någon utsträckt rösträtt.

Men till ersättning ha kvinnorna i Frankrike — vilket säkerligen är anledningen till att det politiska kravet så sent gjorts gällande — att »Madames» vilja i privatlivet skaffat sig mer respekt än i något annat land.

ELLEN HAGEN.

P O L S K T I S T O C K H O L M

Skandinavisk-Baltiska mässan har öppnat sin exposition för året, denna gång i Vasaläroverket. Den stör-

sta och även vackraste utställningen har ordnats av Polen, som visar en utsökt hemslöjdsavdelning av textilier och träsniderier. Framförallt frapperas man av de vackra färgsammansättningarna i väggbonaderna av ylle och i en samling sidenvävnader, allt utgörande bevis för den höga nivå polsk textilkonst intar. På bilderna ovan ses några urval från den rikhaltiga utställningen. Fr. v. ett smakfullt arrangerat bord, där den på svart botten vitmönstrade sidendukens långa fransar nå ända till golvet. — En

friskt och flott utförd väggbonad med jaktmotiv. — Polska träsniderier i glada färger.

Det är Fruktsaft SANITOS

som borttager däsighet och trötthet och skänker vigör och hälsa, genom att underlätta matsmältningen.
HENRIKSSONS KEM. TEKN. FABRIK, ÖREBRO.

SANITOS

I H A V E T S B Ö L J A

MODENYTT FÖR BADSTRANDEN.

Badstrandens modekapitel är minst lika viktigt som balsalens och badet ger tillfälle till mycket koketteri i klädväg. En hel del nyheter ses i år för badstranden, framförallt märkas de släta mörka trikådräkternas definitiva seger över alla fantastiska dräkter samt de mörka badrockarna. Se vidare bilderna, av vilka den bästa upplysning kan hämtas av den intresserade.

Badkapporna i år äro storblommiga och färgglada som denna modell i vitt med rosenbuketter. (Från N. K.)

När man är amerikanska och jazzar och äter i badkostym är denna naturligtvis lika elegant och komplicerat utstyrd som en aftontoalett.

Ibland kan badrocken se ut som en regelrätt promenadkappa. (N. K.)

På franska kusten ses den mondana damen utstyrd på detta koketta sätt vandra omkring i strandkanten för fiske — efter vad?

De släta och enkla svarta trikådräkterna ta mer och mer loven av de fantastiska baddräkterna, som aldrig tagit sig särskilt bra ut i vått tillstånd. Badmössan får däremot vara rikt utstyrd. Och krokodilen är ett kokett attribut vid badstranden. (N. K.)

EN KYSS AV EMILIE FLYGARE-CARLÉN!

LEAS DOTTER BERÄTTAR NÅGRA FLICKMINNEN.

Fru Valborg Nobel. Kamerabild av Goodwin.

DET MEST FRAPPERANDE MED DE båda porträtten ovan, tagna med 40 års mellanrum är frisyren. Fru Nobels kamning på porträttet från i går verkar ju gammalmodig bredvid den korrekta shingel hon presenterar sig med som adertonårig.

Det var högsta modet ett slag på 80-talet med kortklippt hår — ordet shinglad hade då inte vunnit burskap i svensk frisörsterminologi — och ifrågavarande mod måtte inte stött på patrull tillnärmelsevis så som nu. Fru Wettergund t. ex. tog själv initiativet till sin dotters korta frisy. Hur många av våra dagars mammor ha gjort det?

Naturligtvis har Leas dotter en hel massa intressanta flickminnen. Nästan alla den tidens mera kända litterära personligheter träffade hon samman med under sin barnoms- och ungdomstid. Hon minns så väl »Onkel Adam» där han satt, slagrörd men gemytlig och förnöjsam, i sitt gamla soliga hus vid Hunnebergsgatan i Linköping där fru Wettergund brukade gästa honom. Hon kommer ihåg en ung blek och försagd dam, som kom upp med en liten manu-

Ett stycke litterärt 80-tal trollar fru Valborg Nobel, f. Wettergrund, författarinnan Leas dotter, fram för läsaren i sina rika flickminnen.

skriptpacke och bad Lea läsa igenom hennes dikter. Och Lea läste och försökte se sträng ut när hon avgav sitt omdöme: »Min söta vän, det där kan nog bli bra, men ni måste lära er skriva svenska!» Den unga debutanten hette Sigrid Pettersson, sedermera Sigrid Elmlblad och hon måtte ha tagit Leas råd beträffande svenskan ad notam. Ty en mera utsökt språkbehandling än hennes får man leta efter.

Sen var det den anspråkslösa rara fru Schwarz »tante Marie-Sophie» och den mycket mindre anspråkslösa Emelie Flygare-Carlén. Hon kom på besök en gång till grevinnan Carlén f. Hamilton, som fru Wettergrund med dotter just då gästade. När författarinnan gick tog hon den lilla Walborg i famn och kysste henne med orden: »Nu min lilla vän kan du komma ihåg i hela ditt liv, att Emelie Flygare-Carlén har kysst dig!» Gumman Carlén var rent ut sagt högfärdig. En gång träffade hon fru Wettergrund på en bazar i Stockholm. Som vanligt på den tiden gjorde Lea en liten reverence för sin äldre kollega, som stramade till och sade i sin mest högdragna ton: »Åh, min lilla vän, nig lite djupare för Emelie Flygare-Carlén!»

»Jag hade hjärtfel som ung», berättar fru Nobel, »och orkade inte med så mycket arbete utan sysslade så mycket mina krafter medgåvo med privatlektioner och översättningar. Men när jag var 24 år fick jag en plats. Rektor Eugén Schwartz, tant Marie-Sophies son, kom och erbjöd mig en extra lärarinnebefattning vid sin skola. Andra förberedande hade visat sig vara för stor och för ostyrig för en lärarinna och jag skulle få överta en avdelning av den. Jag hade aldrig umgåtts närmare med barn och hade absolut ingen erfarenhet som lä-

Den unga fröken Valborg Wettergrund.

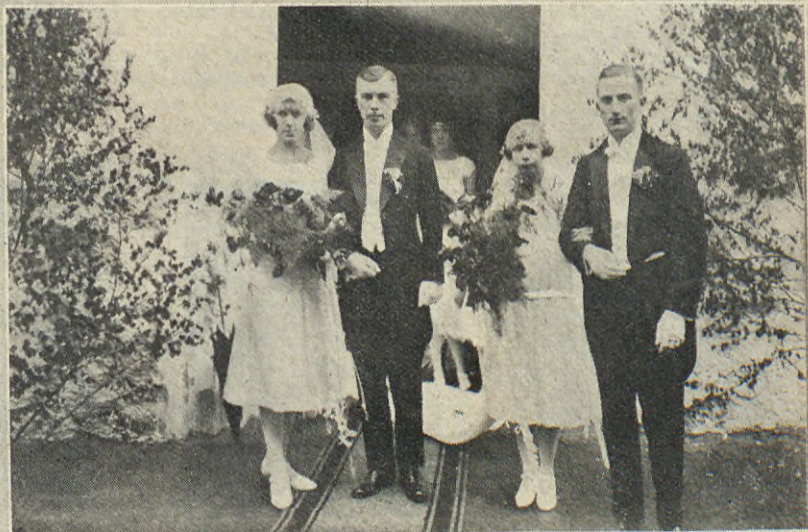
rarinna. Jag kände mig obeskrivligt enkel inför min klass och det måtte de små liven känt på sig. Det var stört omöjligt för mig att vinna gehör. De övergävo sina platser och samlades i en flock omkring mig svarande i mun på varandra. Jag glömmer aldrig hur skamsen och förtvivlad jag kände mig, då rektor Schwartz trädde in i mitt klassrum en dag då oordningen var som allra värst. »Är det rast eller lektion härinne», frågade han, och jag var ju tvungen att svara, att visst var det lektion. Min lärarinnekarriär blev varken lång eller lysande, vilket inte heller var meningen. Jag var då redan förlovad.

Min mor underhöll en omfattande korrespondens med samtida koryfeer på konstens och litteraturens område så väl som med en mängd privatpersoner. Hennes ord till alla var: »Bränn mina brev! Inte en rad av vad jag skrivit i brev får offentliggöras efter min död!» Mamma ansåg nämligen utgivandet av döda människors brev och papper för helgerån, likplundring.

TH. K.

I Lunds Domkyrka firades på pingsaftonen bröllop mellan löjtnanten vid K. Södra Skånska Infanteriregementet Folke Haquinus och fröken Elsa Vilke, dotter till läroverksadjunkten Aug. Vilke, Lund, och hans maka, född Ellingsen. (Foto: Bagge).

Dubbelbröllop firades pingsafton i Wälluvs kyrka i Skåne då med. dr Eugen Haagen, Berlin, sammanvigdes med fröken Svea Osberg (t. h.), och civilingenjören Arvid Rösel med fröken Zaima Osberg (t. v.). Brudarna äro döttrar till framlidne löjtnanten Thor Osberg, Kapstaden, och hans maka.

Bevara Edra minnen
från
Sommar och Semester

GEVAERTS FILM

tillförsäkrar Eder bästa resultat.
Kopiera Edra bilder på
GEVAERTS RIDAX

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

EMILIA LILLIESTIERNA.
F. Ingelman, Malmö. Änka
efter kammarherren A. Hj.
Th. Lilliestierna.
80 år den 30 juni.

MATHILDA ULFSPARRE.
Fröken, Stockholm. F. d. le-
damot av Drottninghusets dör.
m. m. Dotter till presidenten
G. Ulfsparre.
75 år den 28 juni.

THECLA WRANGEL.
F. Sköldberg, Lidingö. Änka
efter löjtnanten m. m. greve
C. Gustaf O. C. Wrangel.
75 år den 28 juni.

EBBA CRONEBORG.
Fröken, Södertälje. Innehar
Skogshöjds pensionat. Dotter
till kammarherren J. U. W.
Croneborg.
70 år den 23 juni.

GERTRUD BORELIUS.
F. Frank, Ramnäs kyrkby.
Maka till kontraktsprosten
och kyrkoherden Carl Aron
Borelius.
70 år den 29 juni.

FANNY ROBINET.
F. Staaff, Stockholm. Änka
efter kaptenen Henri Robinet.
70 år den 30 juni.

MARIA JOHANSSON.
F. Torén, Hälsingborg. Änka
efter kyrkoherden i Hälsing-
borg, teol. dr Claës Elis Jo-
hansson.
70 år den 1 juli.

HENRIKA RAMSTEDT.
F. Torén, Stockholm. Maka
till f. d. överståthållaren m. m.
J. O. Ramstedt. (Syster till
föregående).
70 år den 1 juli.

MATILDA TENGVALL.
Fröken, Örebro. Folkskollä-
rarinna. Led. av stadsfull-
mäktige och fattigvårdsstyrel-
sen.
70 år den 1 juli.

AGNES SVENONIUS.
F. Ekström, Uppsala. Maka
till f. d. statsgeologen, fil. dr
Fredrik Svenonius.
60 år den 26 juni.

JENNY VELANDER.
F. Richter, Skara. Lektor vid
folkskoleseminariet. Änka ef-
ter prakt. läkaren Edvard Ve-
lander.
60 år den 27 juni.

ELISABETH MANNER-
SKANTZ.
F. Edelstam, Värnanäs. Änka
efter majoren Fredrik Man-
nerskantz.
60 år den 29 juni.

DAGMAR SCHOLÄNDER.
F. Bråkenhielm, Saltsjö-Stor-
ängen. Änka efter distriktslä-
karen C. Th. Scholander.
60 år den 1 juli.

HILDA WIJKANDER.
F. Spangenberg, Stockholm.
Änka efter f. d. disponenten
Berndt Wijkander, Bofors.
50 år den 24 juni.

MATHILDA LUNDQVIST.
F. Håkansson, Strängnäs.
Maka till f. d. seminarierek-
torn Sven Lundqvist.
50 år den 26 juni.

MARIA BACHMAN.
F. Carlheim-Gyllensköld, Käv-
linge. F. d. teckningslärarin-
na. Maka till kamreraren J.
M. Bachman.
50 år den 1 juli.

ALMA SANDBERG.
Vid årsavslutningen i Sundbybergs folkskola överlämnades
till två av lärarinnorna, fröknarna Alma Sandberg och Lydia
Nordling, Patriotiska sällskapets stora guldmedalj. Fröken
S. har tjänstgjort vid skolan under 38 år och fröken N. un-
der 26 år.

LYDIA NORDLING.

EBBA WÆRN †.
F. Malmberg, Björkås, Bal-
dersnäs. Änka efter bruks-
ägaren, led. av riksdagens 1:a
kammare A. W. Wærn.
* 1845, † den 2 juni.

RUTH von SYDOW †.
F. Schwartz, Stockholm. Ma-
ka till direktören och v. hä-
radshövdingen A. Hj. von
Sydow.
* 1875, † den 29 maj.

RUMFORD

Alltid lyckade, väljasta bakverk — inga ingredienser fördärvade —
om Ni använder RUMFORD, det hälsosamma bakpulvret.

EN SAMLERSKA AV RANG

GREVINNAN W. VON HALLWYL SAMLARE- OCH FORSKARGÄRNING EN BRAGD SOM KOMMANDE GENERATIONER SKOLA TACKSAMT ERKÄNNA.

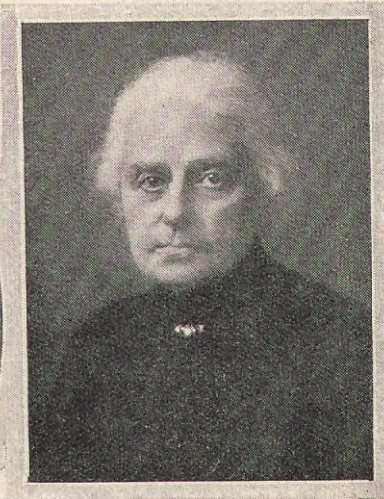
VARJE STOCKHOLMS-barn känner igen Hallwylska palatset vid Hamngatan och det är väl få nu levande svenskar som inte åtminstone hört talas om de Hallwylska samlingarna, vilka i framtiden komma att utgöra ett offentligt museum. Dock är det helt få som veta, att grevinnan von Hallwyls samlare- och forskargärning är en bragd, enastående för en privat samlare.

Genom att ordna samlandet i huvudgrupper och inom var grupp uppställa ett ganska bestämt, centralt mål har det lyckats grevinnan von Hallwyl att skapa en organiskt uppbyggd samling.

En av de största grupperna omfattar målningar, med nederländskt 1500- och 1600-tal som centrum.

Keramik med 1600- och 1700-talen som huvudsak på europeiska sidan. Av äldre kinesisk keramik konst förekommer en rikhaltig samling, isynnerhet från tiden för dynastierna Tang, Sung och Ming. Denna avdelning är därjämte kompletterad med en synnerligen intressant samling kinesiska bronser, vapen, dräktdelar, beslag, vagnsdelar o. s. v. Vid den nyligen förflutna s. k. kinesiska veckan, då framstående franska och engelska orientaler besökte Stockholm tilldrog sig denna samling mycket stor uppmärksamhet.

Vapensamlingen, främst representerande svärds- och gevärsstillverkningen under 15- t. o. m. 1700-talen.

Fr. v.: Ungdoms-porträtt av grevinnan, oljemålning av den franske konstnären Edouard Boutibonne. Grevinnan von Hallwyl, senaste foto.

En svensk kvinna, som mer än någon annan med sina kunskaper, sitt intresse och sin stora förmögenhet gjort en kulturinsats i vårt land, är grevinnan Wilhelmina von Hallwyl, som ägnat all sin tid åt att fullborda och ordna de konstsamlingar vilka en gång skola utgöra det Hallwylska muséet.

Silverkammaren, där samlingen i huvudsak utgöres av äldre svenska mästars arbeten och till sist den konstindustriella samlingen av allmän art. Alla föremål i denna grupp bilda på ett naturligt sätt hemmets möblering. En grupp bildas av hemmets bruksföremål och kommer givetvis i framtiden att bli ett kulturhistoriskt dokument av stigande värde.

Sedan flera år står grevinnan von Hallwyl i spetsen för en stor stab av medarbetare sysselsatt med utarbetandet av en för trycket avsedd, fullständig katalog med varje föremål avbildat i ljustryck omfattande ett stort antal volymer.

Ett annat omfattande arbete, som hon ägnat tid och krafter i kulturhistoriskt syfte, har varit de Hallwylska minnenas ordnande. Åtten Hallwyl är i den schweiziska nationens historia av stor betydelse och tillhör Schweiz äldsta adel. Herrarna von Hallwyl residerade som suveräna dynastier på borgen Hallwyl vid tiden för de allra äldsta historiska dokumentens tillkomst och många av släktens män ha vunnit stor, i Schweiz ännu levande ryktbarhet.

Den ärevörddiga borgen Hallwyl har nu genom grevinnan Wilhelmina von Hallwyls försorg konserverats och dess framtida vård och bestånd som historiskt monument är säkerställt genom en stiftelse.

Värden av samlingarna, utarbetandet av den gigantiska katalogen och dirigerande av undersökningar sådana som Hallwylborgens upptaga den vörddnadsvärda, raska och spänstiga grevinnan varje dag från tidigt till sent. Hennes kunskaper i konstindustrins historia och i museumstekniken, liksom hennes oppoffrande intresse för all kulturhistorisk forskning ha gjort henne värderad och avhållen i vetenskapliga kretsar inom och utom Sverige.

På Strand Hotell i Stockholm sammanviges lördagen den 22 maj civilingenjören Fredrik Markman och fröken Svea Svenson. (Foto: Lamm).

Kring dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan Ebba Bernadotte.

Du barn skall bliva kallad den Högstes profet, ty du skall gå framför Herren och bereda vägen för Honom. Lukas Ev. 1:76.

Så skall ske för vår Guds förbarmande kärleks skull, som skall låta ett ljus gå upp och skåda ned till oss från höjden. Lukas Ev. 1:78.

Hör man ropar: Bereden väg för Herren i öknen, banen på hedmarken en jämn väg för vår Gud. Jesaja 40:3.

Herrens härlighet skall vara uppenbarad. Jesaja 40:5.

Allt kött är gräs och all dess härlighet såsom ett blomster på marken. Jesaja 40:6.

Gräset torkar, blomstret förvisnar, men vår Guds ord förbliver evinnerligen. Jesaja 40:8.

Där törnesnår nu finnas skola cypresserna växa upp och där nässlor stå skall myrten uppväxa. Jesaja 55:13.

De fagra blomsterängar
Och åkers ädla säd
De rika örtesängar
Och lundens gröna träd
De skola oss påminna
Guds godhets rikedom
Att vi den nåd besinna
Som räcker året om.

Fredagen den 4 juni sammanviges i Oscars kyrka i Stockholm direktören John Gadd och fröken Ulla Löfberg, dotter till framlidne grosshandlaren Harald Löfberg och hans maka. (Foto: Lamm).

28,000 husmödrar

i Stockholm med förstäder ha i Konsumtionsföreningen ett eget företag för framställning och distribution av livsmedel. Medlemskap erhålles utan kontanta utgifter.

SOL OCH SOMMARDAGAR. BEKANTA SVENSKAR PÅ SOMMARNÖJE

Flaggstängen reses med kanslern först i den dragande raden.

Idun har hopsamlat ett sommarglatt bildgalleri, där vi se ett antal bekanta svenskar och svenskor njutande sol och sommardagar på sina ägande landsställen eller som gäster på badorter.

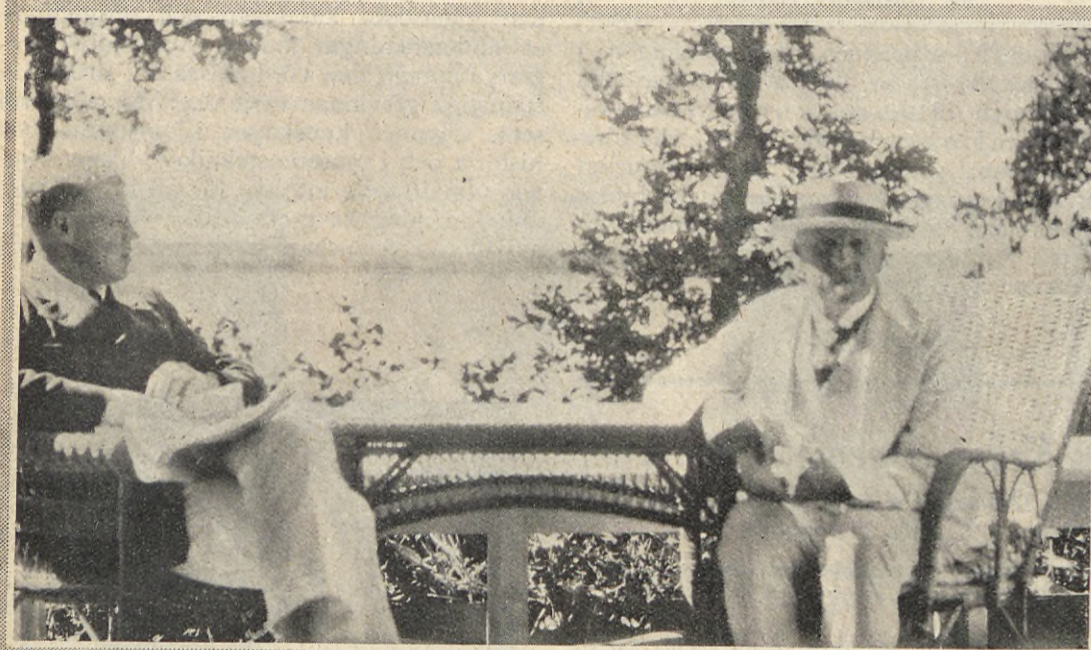
D:r Sam Hybinette kvistar ibland ut till sitt vackra landställe i Husarö.

Målaren Gustav Fjæstad trakterar ibland fiolen på förstuviksten till sin trevna sommarstuga vid Arvika.

Nu får väl excellensen C. G. Ekman knappast mycken tid för kranskastning med sin dotter — i vilken sysselsättning han här ses — och sommarrekreation, men alltid blir det väl någon blixitsvit hos familjen i skärgården.

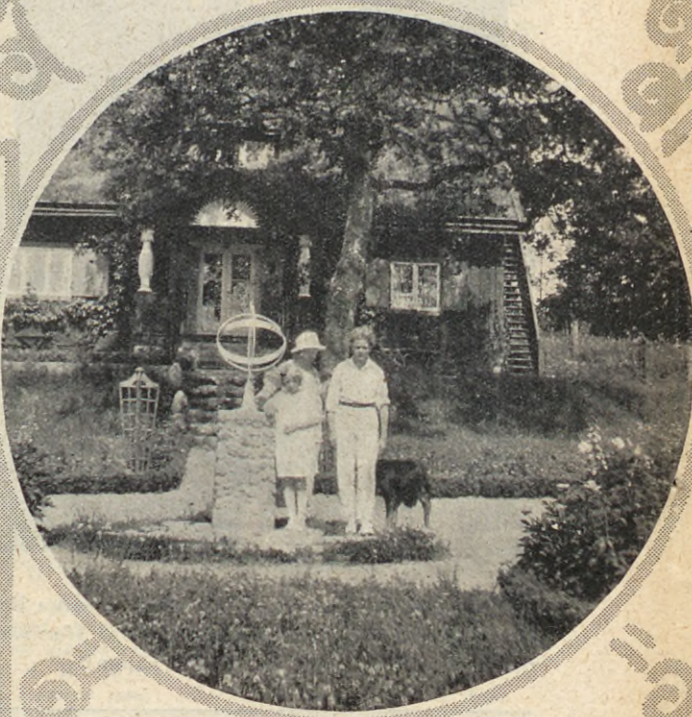
Far och son — överste G. Juhlin-Dannfelt och borgarrådet C. Juhlin-Dannfelt på den senares landställe Norrgården i Stockholms skärgård.

Overintendenten Axel Gauffin med sin yngsta telning på det vackra sommarstället Stora Lundby i Södermanland.

Professor Patrik Haglund med familj tillbringar sommarferierna i Grisslehamn, där professors fiskelycka ofta är storartad även om han inte var dagtar upp en så bastant gädda som han här presenterar.

Fru Brunius med sonen Palle och dotter utanför den vackra sommarvillan vid Österskär.

Universitetskanslern Carl Swartz i en idyllisk sommar-sysselsättning, ansande rosorna på sitt sommarställe Stenkullen, Kolmården.

Professor Yngve Sjöstedt och hans maka, fru Rosa Grünberg-Sjöstedt, sola sig på plagen i Bornholm.

Guder
Mitzi
Gehns Upsala

Puder i fast form i små nätta guld- och aluminiummaskar med fastsittande lock och spegel. Mitzi-puder är tillverkat endast av de finaste ingredienser och finnes i olika färgnyanser, passande varje hy. Köp ej utländskt puder, då det svenska är lika bra.

Gehns
UPSALA

FOTOGRAFERA

Eder själv, Edra barn, anhöriga och vänner vid sommarens alla glada tillfällen. Egna amatörfotografier skänka Eder dubbelt nöje o. varaktig glädje även i framtiden.

Amatörkameror i alla prislägen och utföranden finner Ni alltid i största urval hos

FORSNERS A.-B. STOCKHOLM
Klarabergsg. 44

Vår stora, rikt illustr. Priskurant I sändes på begäran gratis.

1906
R.G.A. MALMÖ

**ÖVERLAGSET
HÅLLBARA
ELEGANTA
BEHAGLIGA**

Malmö

RESÅRPUMPS

med gummisulor och insula, skyddande mot värme

Enastående nyhet!

RYSKA GUMMIFABRIKS A.-B. MALMÖ

Hustrun som bytte man.

(Forts. fr. sid. 635.)

tid att taga sig en kvinna. Men sedan ska de gå vidare och hon skall göra sig all möda att följa dem. Hon måste och hon vill. Hon är svartsjuk på det där vidundret, som tar dem ifrån henne, på arbetet, som de kela med.

Men ska hon också kunna följa med dem?

Fru Berg kastar av sig täcket och stiger upp.

Hon ska, säger hon för sig själv. Hon ska i denna stund. Varför följer jag dem inte själv. Varför är jag inte med. Jag vet så väl vart de styra sin kosa. Vart gå alla Bergar? Varför är jag inte med? Är jag inte unga människan?

Det knackar på dörren.

— Vem är det?... Så, stig in då.

Jungfrun kommer med en tebricka.

— Vem har sagt till om den?

— Herrn.

Åh, dessa Bergar! De gå och gå, framåt och framåt och alla andra hålla de tillbaka av bara välvilja.

Hon rör om i sitt te. Bekvämligheten är henne allt för lockande. Hon blir kvar, där hon är.

— Dessa Bergar! Dessa Bergar!

Hon dricker sitt te. Ingen viskar i hennes öra en skrämmande aning, att en vacker dag kanske också en Berg är kommen så högt, att han står med huvudet i taket. Och efter honom skola de andra bli stående, den ene ett trappsteg under den andre. Men stackars han, om torparen i Sanna och skräddaren i Hedeby och skolläraren i Bergsjö och bokhållaren hos Schmidt & C:o får syn på honom.

De Bergarna, de Bergarna!

SVEN HAGLUND.

Vid Faraos hov.

(Forts. fr. sid. 637.)

nit för sig de flesta hovmännen i haremet, ja t. o. m. faraos egen överstekammarherre och överstemunskänk. Det farligaste var, att befälhavaren för de egyptiska trupperna i Nubien också var med i sammansvärjningen. Hans syster, som hörde till Ramses' harem, hade övertalat honom att hjälpa till med komplotten. Planen gick ut på att de nubiska trupperna skulle börja upproret mot Ramses och rycka in i Egypten. På samma gång tyckas släktingar och vänner till haremsdamerna och deras medbrottslingar ha arbetat på att upphetsa befolkningen i huvudstaden till revolution. Även andra högre officerare och ämbetsmän, bland dem en präst, togo del i förberedelserna till

IDUN

Mästern Samuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av Utgivare:

Frithiof Hellberg Beyron Carlsson

Redaktör:

Eva Nyblom

Redaktionen: .... Kl. 9—5 Expeditionen: ... kl. 9—5
8660 — Norr 9803 Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 Annonskontoret: kl. 9—5
8660 — Norr 402 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

40 öre å textside. Bestämd | Lediga platser och plats-
plats 20 % förhöjn. Hel- | sökande 25 öre, pensionat,
marg. 55:—, halvmarg. skol- och diverseannonser
30:— pr gång 20 mm. hög. 35 öre, minimipris 3: 50.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A. Uppl. B.
Praktupplagan Vanl. upplagan

Helt år ..... 17:— Helt år ..... 15:—
Halvt år ..... 9:— Halvt år ..... 8:—
Kvartal ..... 4:50 Kvartal 4:25

STEINWAY & SONS

ENSAMAGENTUR:
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM • JAKOBSBERGSGATAN • 39.

TILLERKÄNDA
GULDMEDALJ
1924

**UPSALA ÄTTIKSFABRIKS
ÄTTIKSPRIT
& SLOTS-SENAP**
ÄRO DE FÖRÄMSTA I MÄRKNADEN

MATSILVER

saluföres i de mest skiftande kvaliteter. Ingen kan med blotta ögat avgöra huruvida ett matsilver är av god kvalitet, men ett tillräckligt stöd för omdömet ger detta inregistrerade varumärke

en borgen för god kvalitet.

Guldsmeds Aktiebolaget
i Stockholm

Finnes hos varje guldsmed.

*Solida.
Pålitliga.
för
Utsmakare*

Bensintvätta

kostymer vid Saltjöbadens Kem. Tvätt.

BADDRÄKTER
 BADKAPPOR
 BADMÖSSOR
 BADSKOR
 BADVANTAR
 BADHANDDUKAR
 BADPARASOLLER
 FROTTÉ TILL
 BADKAPPOR

J. F. HOLTZ

H. M. Drottningens Hofleverantör

BRUNKEBERGSTORG 5
 STUREGATAN 8
 STOCKHOLM

Badinrättningen

Telefon Sö. 330 56
 och 367.

Etablerad 1875.

Södermalms Tvätt- & Badinrättning
 Badstugatan 4.

Tvättinrättningen

Telefon Sö. 336 30
 och 25 82.

Fläckfri

blir den som använder

Fläckmedlet
PRIMAX

finnes i de flesta affärer till ett pris av kr. 1:25, eller från fabriken vid insändandet av kr. 1:50 i frimärken.

KEM. TEKN. FABR. IRIDIUM,
 Skepparegatan 76, Stockholm.
 Tel. Ö. 89 89.

Huru barnets
 start i livet

skall bliva, — det beror på Dig. Har Du valt det rätta näringsmedlet "Mellin's Food", kan Du känna Dig trygg, ty Mellin's Food, som är den bästa möjliga ersättning för modersmjölken, grundlägger hälsa och krafter.

Mellin's Food

Den föda, som ger krafter. Förordas av läkare. Pris kr. 2:75 pr burk.

Mellin's Food Biscuits rek. vid övergången till fast föda samt för svaga personer av alla åldrar. Pris Kr. 2:75 pr ask. Finnes på apoteken och i Drogaffärerna. Prov och broschyrer gratis fr. Mellin's Food Depot Malmö.

det stora upproret. Prästen gav med ledning av en trolldomsbok anvisningar, hur man skulle bära sig åt att genom trolldom lamslå det kungliga palatsets bevakningsmanskap. Till den ändan gjorde man under hemlighetsfulla besvärjelser vissa vaxdockor, som insmugglades i palatset för att där utbreda skräck och förfäran.

Men trots all försiktighet kom sammansvärjningen till konungens öron. Han fick snart i sin hand en lång lista på högförärdare, och dessa blevo samtliga, kvinnor och män, tagna i fängsligt förvar. Som nämnt, tillsatte konungen en utomordentlig domstol att döma över »landets avsky», såsom brottslingarna i en berättelse kallas. I sin instruktion till domarne säger konungen så betecknande för sin önskan att låta den obehagliga saken avgöras så tyst och stilla som möjligt: »De ord, som de anklagade talat, känner jag icke. Gån och undersöken dem! Låten dem som ha privilegium på att dö för egen hand — kungliga och andra mycket högt stående personer — dö utan att jag vet något därom! Och låten även de andra brottslingarna få sitt straff, utan att jag vet något därom!» Alltså inga uppseendeväckande scener! Några hemligt avkunnade domar, några självmord och avrättningar i stillhet och därmed punkt!

Domstolsprotokollen äro också korta och summariska. Om en grupp av mindre förnämna förbrytare heter det exempelvis: »Några haremsväktares hustrur, som vid sammansvärjningen gjort sig till sina mäns medbrottslingar, ställdes inför domstolen. Man fann dem medskyldiga och lät deras straff gå i fullbordan: sex kvinnor.»

Och angående den prins, som synes ha varit ämnad att undantränga farao från tronen, lyder protokollet: »Han fördes inför rätten, emedan han hade anslutit sig till sin moder, då hon sammansvor sig med de andra haremsdamerna, och alltså handlat fientligt mot sin herre. Man förhörde honom, fann honom skyldig och överlät åt honom att själv taga sitt liv.»

Vad de sammansvurna hette, få vi icke veta. Över deras namn ha vederbörande dragit samma hemlighetsfulla slöja som över hela detta drama och låtit dem uppträda i protokollen under fingerade namn. När en av hovämbetsmännen där benämnes »Solguden hatar honom», så kunna vi förstå, att detta icke var hans riktiga namn, utan att detta troligen varit »Solguden älskar honom». Och en högre officer, som i rättegångshandlingarna kallas »Ond i Tebe», har nog under hela sitt föregående liv hetat »God i Tebe».

Innan domstolsförhandlingarna emellertid ännu voro avslutade, inträffade en episod, som på ett förfärande tydligt sätt visar, hur genomruttna samhällsbanden nu hunnit bli i Egypten. Av konungens förtroendemän i domstolen måste två plötsligt häktas. De hade under rannsakingen blivit goda vänner med de anklagade haremsdamerna samt en annan av sammansvärjningens huvudpersoner och tillsammans med dem ställt till ett dryckeslag. Straff: näsans och örens avskärande.

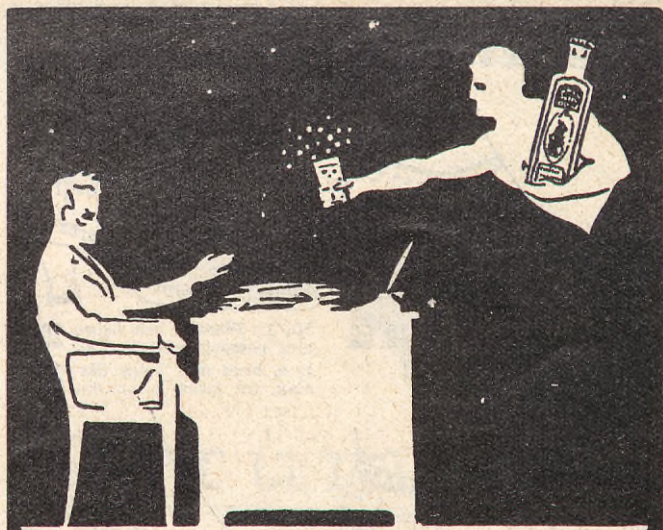
Blås Kajsa . . .

(Forts. fr. sid. 642.)

När Glas-Kalle förlorade på kejsar Wilhelm.

Den gamle Vikingen, alias f. d. fabrikör John Carlsson, en av våra mest kända seglare och allmänt bekant under namnet Glas-Kalle, berättar några spännande kappseglingshistorier:

Ni har bett mig tala om någon segelhistoria. Så gärna.

Dåsighet och Olust

Är enligt vetenskapen bevis på dåligt blod och otjänliga ämnen i kroppen, gifter som måste rensas bort. *Fruitsalt-Samarin* renar effektivt blodet, befriar magen och tarmarna från osunda samlingar, utdriver den skadliga urinsyran från kroppen, är välgörande för levern och njurarna. *Fruitsalt-Samarin* utför en grundlig invärtes rengöring vilket sätter kroppen i god form, därför är det hälsobringande att dagligen dricka *Fruitsalt-Samarin*. Pris pr fl. kr. 2.50 säljes å apotek hos Drog- och Färghandlare m. fl.

CEDERROTHS TEKN. FABRIK · STOCKHOLM

GEFLE MANUFAKTUR AKTIEBOLAG
 STRÖMSBRO

Oblekta, Blekta och Färgade

Vävnader

Tillse att Ni alltid erhåller märket
 »SVANEN»

Kommissionslagrens telefonnummer:
 Stockholm 9646 - Växiö 500 - Örebro 20 63 - Hudiksvall 514
 Sundsvall 30 03 - Umeå 141.

KEMISK ren tvätt erhåller Ni med Triton, tvätta därför alltid med Triton, nutidens bästa tvättextrakt. Finnes överallt — fråga bara.

$\frac{1}{4}$ pkt 60 öre, $\frac{1}{2}$ pkt 35 öre
 NYA A/B TRITON
 SUNDBYBERG.

TRITON TVÄTTPULVER

Några av de mest omtyckta
Sommarskorna

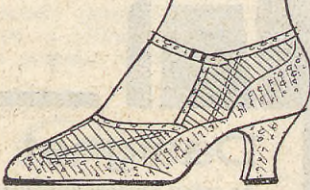
No 1. Sandalsko, beige, med rak träklack ..... kr. 18:50

No 2. Flätsko, helt beige, med pompadourklack ..... kr. 20:50
D:o, brun med beige flätning, rak klack ..... kr. 20:50

No 3. Flätsko, beige, röd eller brun, med vit flätning, rak klack ..... kr. 24:50

No 4. Flätsko av ödleskinn med chevreaufletning i beige, grått, rött eller grönt ..... kr. 24:50

No 5. Flätade sandalskor för barn, med röd, blå eller beige flätning.
Nr:ris 19-22 23-25 26-30 31-34 35-39
Kr. 8:50 9:50 12:50 14:50 16:50

Kembels

Drottninggatan 65 - St. Nygatan 3
S:t Paulsgatan 6 B.

Fyrtornets Konserver

För säsongen inlagda
GRÖNSAKSKONSERVER

såsom Nässelkål, Spenat, Blomkål, Brysselkål
samt Ärtor i hörbäna kvaliteter rekommenderas.

Lindells

Hushållsvågar

äro de enda absolut tillförlitliga.

I hemmet äro de en oundgänglig hjälp vid kontroll av gjorda inköp, vid matlagning etc. Lindells hushållsvågar äro utan fjädrar och kuggrorelse, och de enda vågar vars utslag äro oberoende av varans placering på skålen. Se till att den väg Ni köper är prydlig, hållbar och tillförlitlig, se till att Ni får en från

LINDELLS VÅGFABRIKS A.-B., Jönköping.

Kunna erhållas i varje välsorterad järn- och bosättningsaffär.

Jag kan först tala om hur man ser gubbar på sjön.

1902 seglade jag ner till Kiel med KSSS Svalan, en liten öppen båt, för att tävla. Jag hade två man med mig som just ej voro vana vid sådana färder, så jag fick knappt någon sömn och färden tog c:a 8 dygn. Vi foro genom danska sunden och hade lämnat Fjakkbjergs fyr sent på kvällen. På natten när jag väntade att sigta Bülckelucks fyr, upptäckte jag plötsligt ett stort femvåningshus upplyst och med lyktor utanför porten som på våra gamla adelshus. Här skall väl för tusan inte stå några hus i vägen, sade jag för mig själv. Men det stod där och det drog länge om, innan jag fick bort det. När det var borta såg jag blänken från fyren

Ett annat minne har jag också från Kiel 1899. Flottans nuvarande stora yacht Ingeborg, som då ägdes av baron Ridderstolpe hade ställts till KSSS förfogande. N. v. disponenten S. Hydén var segelchef och jag seglade med ombord som sailmaster varannandag, och H. seglade med mig på Vikingen varannan. Vi lågo med Ingeborg och manövrerade för start bland en hel del större fartyg, då klofallsstroppen sprang. Jag säger till bästeman att skaffa benselwire: så gå vi upp och klara det och störa ej rorsmannen. När vi voro klara invid klon, sade jag till bästemannen, att när han kom ned, skulle han ge lite på toppeskot, så skulle jag gå ut på gaffeln och förskjuta skotet. När toppseglet är satt, är det emellertid trångt på gaffelnocken och gaffeln står ju nästan rätt upp. Under startmanövern får jag känna att det börjar leva i storseglet och ett tu tre — gipp. Tankarna tumlade om hastigt. Skulle jag låta mig gå i storseglet på yachten bredvid eller hålla mig fast. Jag beslöt mig för det senare. Jag hängde som en flagg under nocken. Hydén, som ej märkt mig, fick äntligen syn på mig: »Å, tusan, låg du där!»

Nästa dag blåste och regnade det. Det var Vikingens väder. En kamrat ombord klädde på sig den ena kostymen utanpå den andra vartefter de blevo våta och sist på dem oljekläderna. Vi voro nu vid ett vändmärke från läns till kryss och jag varnade honom för att gå upp på däck i rundningen och beordrade honom att taga hem på storskotet i sittrummet. Men hur det var kom han upp på däck och gick naturligtvis på huvudet i sjön. I kappseglingivern blev jag arg som ett bi och skrek: »Och så ligger du och bromsar, släpp, din —! De andra kan ta upp dig!» Han höll nämligen kvar i storeskotet och vi lågo långt före alla. När tiden blev uträknad, voro vi två båtar med samma tid och vi slogo krona och klave om staden Kiels hederspris. Jag höll på kejsarens bild, men förlorade. Gamle baron Nils von Hopken var då med och han berättade händelsen för kejsaren, som jag blev presenterad för, då jag kom i land. Han skrattade gott åt historien, gav mig ett kraftigt handslag och sade: »Sådana pojkar skulle jag ha i min marin!» Han var även mannen att få sådana med sig. Må han glädjas över segelminnen från den tiden.

Slutligen ett minne från Norge 1898. Vi kappseglade en stormdag utanför Tönsberg till havs med Vikingen, som mätte 2½ ton. På aftonen när prisutdelningen skulle ske tar eskaderchefen, som då var skeppsbyggaren Collin-Archer mig avsidet och säger: »Vikingen har bestämt icke rundat de yttersta märkena.» Jag fick se en av amatörbesättningen från en yacht Venus från Bergen på 24 ton. Jag kallade honom till oss och berättade vad Collin-Archer beskyllt mig för. Han svarade resolut: »Jo visst,

A.-D. FÖRENADE
PIANO & ORGEL
FABRIKER
GÖTEBORG

Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvalitet billigast
MALMSJO-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSON & LJUNGQVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANOF.

Kronprinsparets Amerikaresa

följer i stort samma route som

Ärkebiskopens

och

Ärkebiskopinnans

★

Deras

RESEBÖCKER:

Nathan Söderblom

FRAN UPSALA

TILL

ROCK ISLAND

(391 sidor. 3:e uppl. 11:e tusendet. Med portr. Häft. 7:50, inb. 9:—, halvfr. band 15:—.)

och

Anna Söderblom

EN AMERIKABOK

(282 sidor. 2:a uppl. 10:e tusendet. 100 illustr. Häft 5:75, inb. 7:25, halvfr. band 12:50.)

förklaras av svensk-amerikanska tidningar vara:

den förra: rättvis, opartisk, värdefull, beundransvärd,

den senare: främst bland reseskildringar som i Sverige utgivits över deras land.

Finnes i varje bokhandel.

**Svenska Kyrkans
Diaconistyrelses
Bokförlag**

Piska

och Renovera MATTORNA
vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

**VITRUMS
FERROL**

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tagas av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

APOTEKET VASENS APOTEKSVARUCENTRAL VITRUM, STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram. Fås å alla apotek. Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

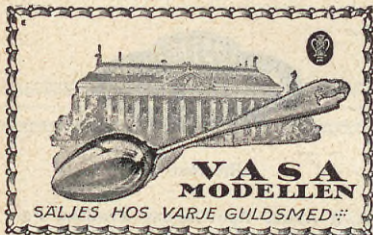
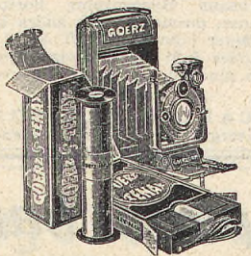
På toppen

står Goerzverkens fotografiska produkter. Sedan en mansålder ledande i tillverkning av optiska och fotoartiklar. En

GOERZ KAMERA

är alltid den bästa och med **Goerz Tenax film**

erhåller Ni alltid det mesta möjliga av Edra tagningar. Goerz kameror från 23 kr. i alla fotoaffärer.

VASA MODELLEN
SÄLJES HOS VARJE GULDSEMED

TRICOPHEROUS

är världens förnämsta hårmedel och överträffas icke av något annat liknande preparat.

Pris pr fl. 3.25

Erhålles hos alla 1:sta klass Parfymeri, Damfrisering och Drogaaffärer.

Ensamförsäljare:

MADSEN & WIVEL, Köpenhamn.

Hushållshandskar

6-6½-7-7½-8
2:50 paret, extra tjocka 3:— paret. Aderbräcksstrumpor o. alla slags sjukvårdsartiklar i lager, full garanti. Humana priser. Förstklassigt parfymeri med toaletto- o. tekniska artiklar 10 % extra rab.

CITY.

Gratis katalog

Jakobsbergsg. 27, hörn. av Regeringsg. Flemminggatan 13, mitt för Separator. Till landsorten mot postförskott.

GLORY TANDCRÈME

såg vi Vikingen vid yttre märket men — 'han försvandte me detsamme!'» Vi voro nämligen så långt före alla att eskaderchefen ej kunde tänka sig att allt gått rätt till — en ful beskyllning mot en ärlig sportsman. Den gamle Vikingen.

Strindberg i Italien.

Italiens Harriet Bosse spelar i höst ett antal Strindbergsdramer.

Maria Celli.

Strindberg börjar vinna terräng även i Italien berättar här vår korrespondent i Rom. I höst skola flera av hans verk uppföras på italienska scener och en av Italiens främsta skådespelerskor har fattats av intresse för saken.

Rom i maj.

HELT NÄRA KAPITOLIUM LIGGER ett gammalt palats, där — sedan några månader tillbaka — en föreläsnings- och konsertsal invigts.

Undertecknad har i all anspråkslöshet där hållit några föredrag över Strindberg. Redan vid andra föredraget mötte teaterdirektörer och sceniska artister. Och det nyvaknade intresset för Sveriges stora författare tog sig bl. a. uttryck i en intervju med den unga skådespelerskan Maria Celli som berättade sina intryck av Strindberg:

»Först kände jag Strindberg endast genom hans Fadern och Fröken Julie. Han föreföll mig såsom ett slags monstrum. Så kom mig i händerna en översättning av Tjänstekvinnans son. Där blev han sant mänsklig, och man led med det lilla överkänsliga barnet och började få en stigande beundran för ynglingen.

Men nu! Nu böjer jag mig djupt för konstnären, för mästaren med Guds nåde! *D a m a s k u s* är ju härlig, härlig!»

Maria Læticia Cellis karriär påminner i mycket om Harriet Bosses. En tillfällighet förde henne till scenen, och även hos henne blev framgången lysande och omedelbar.

Hon studerade juridik — dotter till en framstående advokat — och konsten hägrade för henne såsom någonting ouppnåeligt.

Närstående bild återger henne i en av Pirandellos dramer. Jag har valt denna bild, emedan den på ett förbluffande sätt återger Henriette i *Brott och brott*.

Signorina Celli vill även kreera den rollen. Vidare vill hon ge Påsk, Drottning Kristina, möjligen även *Till Damaskus* och *Svanevit*.

På en teater för barnen kommer i höst att uppföras *Lycopär*.

Eleganta
moderna

Strumpor

i
utsökt höga kvalitéter
bäst och billigast
hos

A. Letterstedt & Son

ETABL 1904

STRUMP-SPECIALISTER

DROTTNINGGATAN 21 . STOCKHOLM

GAMLA SVENSKA MÖNSTER

å Porslin, Fajans och Kakel

samlade av
KARIN PERSSON

»Anbefalles härmed på det varmaste, då den synes mig fylla ett verkligt behov. Den säkra teknik och smak som kommit till synes vid dess framställande, föranleder mig därjämte att uttala den förhoppningen att fröken Persson måtte låta detta häfte efterföljas av flera av liknande art.»
Rektor Thor Thorén.

»Det synnerligen väl utförda arbetet synes mig förtjäna den största uppmärksamhet av såväl skolmän som enskilda. Särskilt för skolor av olika slag blir detta arbete av mycket stort värde både för tecknings- och färglägningsstudier — även där direkt tillämpning på porslinsmålning icke kan äga rum. — — — Arbetet ifråga rekommenderas därför på det allra bästa.»
K. Hugo Segerberg.

Pris kr. 4:75

P. A. NORSTEDT & SÖNERS FÖRLAG

M. ZADIG'S DEPILATORIA

ett säkert verkande, oskadligt medel för att borttaga generande hårväxt.

Säljes överallt.

M. ZADIG - Malmö

H. M. Konungens Hovleverantör.

NEDERLAG:
i Stockholm Regeringsgatan 27—29,
i Göteborg, Lilla Bommens torg 2.

Ett vackert ansikte blir oftast fullt så fort fräknar uppenbara sig. Bästa medel häremot är Generaldepotens Fräknepomada, känd och erkänd sedan 40 år tillbaka som synnerligen verksam utan att skada. Pris pr burk 3:— kr. Säljes hos Parfymeri- och Kemikalieaffärer. - Engros: A.-B. Parfymeri R. Barlach, Sthlm I. A.-B. Tekniska Generaldepöten. Stockholm I.

Gammal, ypperlig huskur mot grått och missfärgat hår är

AKTA VALNÖTSDEKOKT

effektiv — oskadlig. Pris pr flaska 3:50 + emballage och porto. Tillverkas av Leg. apotekaren Fru S. Hellström. Uppsalagatan 11, 1 tr., Stockholm. Tel Vasa 14627.

Tag det rätta
tag Cloetta

Barnens hälsa

beror i långt högre grad än man tidigare trodde på en lämplig sammansättning av födan. Av särskild vikt är förekomsten i densamma av vitaminer och kalcium, icke minst med hänsyn till ben- och tandbildningen.

Vanliga födoämnen innehålla emellertid i regel för litet av både vitaminer och kalcium. En tillsats därav är därför nödvändig, om man vill ha barnen så sunda som möjligt. Då Cloettas vitaminchoklad Vita just försetts med dessa tvenne beståndsdelar i väl avvägda proportioner, bör varje barn under uppväxtåren få förtära

Cloettas Vitaminchoklad
VITA
med kalciumsalt

Gör Maria Celli lycka i höst med Strindberg — vilket är högst antagligt — kunna Strindbergsbeundrarna glädja sig vid tanken om kommande gästspel i Argentina. Dit går mycket ofta färden för italienska skådespelarsällskap. De spansktalande sydamerikanerna förstå nästan alla italienska, det anses t. o. m. höra till god ton att hellre tala italienska. Antagligen skola Strindbergsböckerna, som överförts till detta språk, med tiden finna marknad även i Argentina.

I juli månad hoppas man här i Italien, att den nya lagen, som skall skydda författare, då skall gå igenom.

Hittills har det varit omöjligt att föra någon som helst kontroll på översättningar av Strindberg.

För ett par månader sedan innehöll ett par italienska tidningar intervjuer med en präst i Fiesole, som översatt och givit ut Strindbergs *Inferno*. Undertecknad skrev till mannen i fråga och bad att få veta, ifall han vänt sig direkt till Strindbergs arvingar för rätten till översättning. Svar kom med förklaring att han »trodde, att det var fritt för en var att översätta Strindberg.» Och han tillade: »Jag trycker på egen bekostnad och utan någon som helst affärsspekulation.»

Den snälle och för allt svenskt vänligt intresserade Reverendo Rieei kunde dock icke gjort Strindberg en större tjänst än med att översätta *Inferno*. Mottagandet av pressen har redan givit prov därpå.

Icke behöver man kritiskt sluka allt av Strindberg. Vid val av hans verk — för ett romanskt folk — gör man väl i att noga ihågkomma att det är det glansfulla hos Strindberg man framför allt bör söka bekantgöra här nere. Vilja vi erövra Italien åt Strindberg, måste vi ge honom där han är föregångare och där han kan hänföra eldiga sinnen.

ASTRID AHN FELT.

Den äldsta i sitt yrke.

Fröken Gunhild Rosén.

Som den äldsta i sitt yrke presenterar Idun denna gång balettmästarinnan vid Kungl. Teatern, fröken Gunhild Rosén, som denna vår lämnat sin befattning med pension. Allmänheten inbjudes att bidra till presentationer av flera de äldsta i sitt yrke.

DET KAN INTE VARA MÖJLIGT, att fröken Rosén är sjuttio år! Är det dansens föryngrande inverkan eller är det en medfödd ungdomlighet? — Kanske bägge delarna, skrattar fröken Rosén, men ett vet jag, att jag har haft och har ett levande intresse för mitt arbete. Som liten flicka drömde jag endast om dans och teater, och hur jag bad och tjatade för att få börja dansa på allvar! Men det passade sig alls icke, och för att

Hoffmann's
Pianino

Det ledande svenska kvalitetsmärket

Malmkillnadsgatan 25 B
STOCKHOLM

Nedsatta priser. Goda avbet.villkor.

Vill Ni bli smärt?

så använd Obesithorma, framställt på basis av de senare årens läkarvetenskapliga erfarenheter och rekommenderat av många kända läkare. Absolut verksamt och alldeles oskadligt *medel mot kroppslens*. Hastig reduktion av dubbelhaka, fylliga höfter, mage etc. Skriv efter prospekt med utförliga upplysningar. Svartsporto frim. 20 öre. Medicinal Depoten, Studiesträd 8, Köpenhamn K. —

Fräknar,

även av svåraste art, borttagas snabbt och effektivt med Kronans Fräknvatten. Pr flaska kr. 3:— Vackra lockar bibehållas även i bläst och fuktigt väder vid anv. av Kronans Lockhårsvatten. Övärderlig hjälp vid den moderna damfrisuren. Pr flaska kr. 3:— Kronans Hyrenovator borttager finnar, pormaskar och andra orenligheter i huden. Pr fl. kr. 3:— Sändes fullt diskret, utan uppgift om innehåll, jämte vår illustrerade katalog.

CARL R. LARSSON,
Oxtorgsg. 5, Avd. D, Stockholm.

Späda barn

böra givas

tillverkat av

A.-B Astra, Apotekarnas Kemiska Fabriker, Södertälje, vilket förordas av auktoriteter bland barnläkarna, som den mest näringsrika tillsats i mjölkblandningar åt späda barn, såväl före som under och efter avvänjningsperioden.

På grund av sin stora renhet och den höga maltsockerhalten är det synnerligen välsmakande och lättsmält samt överlägset alla andra preparat som närings- och kraftmedel, varför det användes såsom sådant å ett flertal barnsjukhus, sanatorier och mjölkdroppar i in- och utlandet.

Verkar varken lösande eller stoppande på matsmältningen och utgör den bästa ersättning för mjölksocker och rörsocker, vilka i många fall visat sig olämpliga.

Rekommenderas även åt digivande mödrar samt sjuklingar och konvalcenter såsom ett av kroppen lätt upptagbart koncentrerat näringsmedel.

Astra-Maltos är i förhållande till sitt näringsvärde det billigaste av liknande preparat.

Bruksanvisning jämte uppgift på ett 20-tal olika mjölkblandningar och maträtter, i vilka preparatet ingår, medföljer varje förpackning.

Priser:

Astra-Maltos, ½ burk ..... Kr. 2:—
1/1 „ ..... „ 3:25
hushållsförpackning ..... „ 5:—
säljes å alla apotek.

Medlet som vaggar nerverna till ro.

Nervös tandvärk, en brännande huvudvärk eller andra nervsmärtor kunna komma olägligt nog ibland. Men medlet, som i en handvändning åter gör Eder frisk, nöjd och glad, finnes å närmaste apotek. Globoid, det nervstillande preparatet, som kan tagas utan risk, avlägsnar som genom ett trollslag nervösa smärtor.

Globoid erhålles (utan recept) å alla apotek i flaskor om 40 och 20 tabletter å ½ gram till ett pris av Kr. 2:30 och 1:25 pr flaskor.

DJURSHOLM

är

SVERIGES BÄST ORDNADE VILLASTAD

Det blir i **längden billigare** att bygga och bo i en fullt **ordnad villastad**, där vägar, vatten, avlopp, kommunikationer, elektrisk belysning, skolor m. m. äro fullt ordnade, än i **nyplanerade** villastäder utan dessa fördelar.

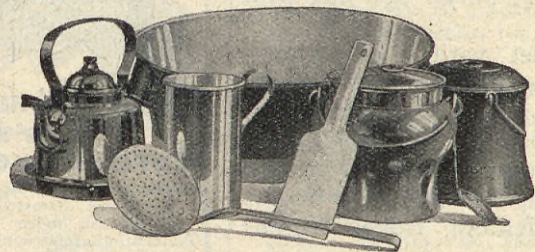
Djursholms Kommunalskatt för år 1926 nedsatt till 3 Kronor 75 öre.

Djursholmsbanans slutstation i Humlegården beslutad.

Upplysningar angående **tomter** och **villor** alltid säkrast **direkt** genom

DJURSHOLMS AKTIEBOLAGS KONTOR I DJURSHOLMS SLOTT

Telefon Djursholm 20 och 851.

Ett gammalt välkänt namn förpliktat alltid dess bärare att hålla anseende och traditioner uppe.

En industri, som stämplar sina fabrikat med sitt varumärke, har ett liknande ansvar. Skultuna tillverkningar hava under mera än tre sekler haft rykte för god kvalitet, en garanti och en trygghet för varje köpare av

Skultuna kokkärl

Utom kronmärket hava kärnen ett sigill.

fen

PIX-pojken på äventyr.

En geing slicks -
iänk då när dom ä' flera!
Men har man PIX,
går lätt att retirera.

A

I midsommarnatten går dansen kring stängen,
i vaggande jazz, eller smekande vals,
men luften är kvalmig och därför
mången,
behöver en Tulopastill för sin hals.

Tulo
DEN LILLE
HALSLÅKAREN

A.-B. Förenade Chokladfabr. Sthlm.

BAKVERK, tillagade med Dr. Price's Phosphate Bakpulver, kunna lätt igenkännas på sin lätthet, jämna beskaffenhet och delikata arom.

Lämnar ingen bitter smak —

Ni kan aldrig finna en tillstymmelse av bitter smak i bakverk, jästa med Dr. Price's, även om Ni skulle hava använt lite för mycket därav.

Om Idun

blivit slutsåld på båtar och tåg så var vänlig anmäl detta omgående till Iduns Exped., tel. 1646 och Norr 6147.

få bort »grillerna» ur min barnahjärna deporterades jag till släktingar på landet. Men där bara grät och grät jag och hade inte tanke för annat än min dans. Och slutligen segrade min halstarrighet, jag blev hemskickad, prövad och befunnen värdig för att antagas i en balettskola. Operaskolan var då redan full, varför jag började i Fredrik Selinders balettskola. Det var minnsann inte att ligga på latsidan och mången gång var det ganska påkostande för en tio års tös att börja sin dans klockan åtta på morgonen. Det var annan disciplin då — nu får man vara glad, om man får upp eleverna klockan elva! Både undervisningen och våra uppträdanden voro i den s. k. Ladugårdslandsteatern, nuvarande Folkteatern, för vilken Selinder var chef. Dåtidens balett gick i den klassiska stilen med täspetsdans, som fordrade mycket längre utbildning än vad som kräves nu.

1873 kom jag in i Operaskolan och tack vare mina åtta läroår hos Selinder antogs jag genast som elev i den stora skolan och blev efter ett år premiärdansös. Under de femtiofyra år jag varit anställd vid Operan har jag väl haft nio eller tio chefer för att inte tala om alla de otaliga balettmästare, som varit engagerade här. Den bäste dansören av dem alla var helt säkert Sjöblom, men större som pedagog och iderikare var givet Fokin. I mycket har han varit min lärofader och dels genom honom dels genom studier utomlands har jag sökt berika mina kunskaper och framför allt modernisera dem. Skillnaden mot förr och nu är ju oerhörd. Tänk, bara dräktkompositionerna! Förr var bara det ett helt litet studium, nu är parollen ju mindre, dess bättre, och skönhetsverkan av en sådan princip får ofta betalas dyrt med svåra förkylningar.

Bland mina elever räknar jag Strandin, Hasselqvist, vilka alla börjat hos mig som små flickor.

Arbetsamt har det varit, i all synnerhet under de sju år, då jag varit balettmästarinna. Men så roligt! Och när jag nu lämnar Operan, lämnar jag inte därmed arbetet. Den där drömmen om ett rofylt otium på ålderdomen tilltalar mig föga.»

Tala inte om ålderdom, fröken Rosén!

Ärade halvårs- och kvartalsprenumeranter.

Tiden är nu inne att förnya prenumerationen, vilken bör ske omedelbart för att undvika avbrott i expeditionen.

Prenumerationspris:

Halft år . . . . . kr. 8:—

Kvartal . . . . . kr. 4:25

Iduns trevliga, i trefärgstryck vackert utstyrda höstnummer och värdefulla julnummer medföljer gratis till alla prenumeranter.

BLOMSTERhälsningar

Kungl. Hovleverantör

Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av

VASA BLOMSTERHANDEL

GUSTAF EKMAN,
GÖTEBORG.

Telefoner 10365, 4314. Telegr. Vasa.

Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. U. S. A. samt B—V i Tyskland 6000 medlemmar.

Säg det med Blommor!

Där ligger något under,

att

PARADISMADRASSERNA

vunnit en så stor framgång. Förklaringen är den att allt stoppmaterial sorteras, renas och decifineras å egna moderna specialfabriker.

Paradismärket står därför i en klass för sig.

Tillverkas av:

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG.

Fjäderrenseri, Tagelspinneri, Täckfabrik. Erh. i varje möbel- & sängklädersaffär.

Mot armsvett och stark transpiration

använd

Boreol-Svettpulver

rekommenderat av Professor Med. Dr. Martin Ramström, Upsala.

Ofarligt för huden. Skadar ej kläder. Tillförlitligt fotströvpulver. Håller fötterna torra även de varmaste dagar. Apotek, färg-, parfym- & sjukvårdsaffärer tillhandahålla Boreol i elegant burk med strölock. Pris Kr. 1:50. **TEKNISKA FABR. BORE H. A. B., Stockholm.**

KOLYNOS är den idealiska tandcreamen, ty den rengör grundligt tänderna utan att skada den för tändernas bestånd oskattbara emaljen. Dessutom har den en kraftigt antiseptisk och bakteriedödande verkan mot de miljontals bakterierna i munhålan. Den skyddar sålunda för tandvärk och tändernas förstöring. Begär alltid

KOLYNOS

Drick **RONNEBY** BORDSVATTEN
HOVLEVERANTÖR
FRÄMST I VÄLSMAK
STOCKHOLM · TEL. 2398

ASPIRIN
TABLETTER *Bayer*

äro och förbliva
oöverträffade som
smärtstillande medel.
Endast dessa garantera
bästa verkan och fullständig
oskadlighet.

"Priset är nedsatt till 90 öre pr glas å
20 tabletter."

NUTRICIN
bästa & billigaste
blomstergödningsmedel.
TEKN. FABR. JOFUR
STOCKHOLM

**Generande Hårväxt
avlägsnas genast**

Önskar Ni veta, huru varje dam, med armar utan den minsta antydning till missprydande hårväxt, lyckats avlägsna denna, skall Ni finna att svaret i nio fall av tio blir: Veet creme. Alla damer, som försökt denna parfymerade och sammetslena creme, hava icke längre någon användning för gammalmodiga, illaluktande depilatorer eller rakapparater, vars begagnande endast medför att håret tillväxer fortare och blir kraftigare. Man behöver endast påstryka litet Veet creme och låta den verka några minuter. Skölj sedan av den och — med ens är håret försvunnet. Tillfredsställande resultat garanteras i varje särskilt fall eller pengarna återbetalas. Veet kostar per tub kr. 1.75 och kr. 3.25. Att tillgå hos alla hårfrisörskor, parfymaffärer etc. Eneqvist, Holme & Co. A.-B., Vasagat. 15—17, Stockholm.

Varning för efterapningar och minder-
värdiga imitationer — de äro även ofta
dyrare.
Nya
Kr. 1.75 reducerade Priser Kr. 3.25
VEET
AVLAGSNAR HÅR SOM
GENOM ETT TROLLSLAG

Kryssordstävlan i n:r 26.

	1	2	3	4	5	6	7		
8		9			10			11	
12		13			14			15	16
17			18		19			20	
21		22				23	24		
25				26		27	28		
		29							
30	31	32			33			34	
35			36				37		
38			39	40		41		42	43
44		45				46	47		
			48			49			
		50							

Vågräta ord: 1. Med en mun. 9. Betecknar snabb rörelse. 10. Grundämne, som förekommer i havsvatten och havsalger och användes till medicinskt bruk. 12. Promenad till häst. 14. Tjänstgöra som ljudfångare. 17. Betyder enligt bibeln den livgivande. 18. Sättes ibland efter konst. 20. Ett språk utan ändelser. 21. Slut. 23. Kallas en välljudande stämma. 25. Ryttare. 26. Präst i israeliternas rike. 28. Finnes på fartygen. 29. Betyder detsamma som sorgsen. 30. Fodral. 33. Ett ljud, som i svenskan tecknas på flera olika sätt. 34. Infaller i november. 35. Göra vi inte så mycket nu. 37. Ett litet rymdmått. 38. En konung i Sverige i äldre tider. 39. Sporta och tyda. 42. Kommer före pengar. 44. Få ibland föreställa världen. 46. Tillkännager bifall. 48. Längdmått. 49. Förnamn. 50. Det som föregår själva handlingen.

Lodräta ord: 2. Ej vinstgivande. 3. Är ofta belägen i en kanal. 4. Användes vid charkuterifabrikation. 5. En honungsdryck. 6. Böra barnen lära sig. 7. Se 20 vågrät. 8. Icke präst eller militär. 11. Nedanför. 12. Blir mångt manuskript. 13. Frambringa. 15. Flicknamn. 16. Rätt tid. 19. Ohederlig och olaglig. 22. En förtäckt inbjudan. 24. Finnes i varje kyrka. 25. Känd brunnsort. 27. Dvala. 31. Huvudstad i en afrikansk stat. 32. Mycket dålig. 36. Kan finnas i havet till men för de sjöfarande. 37. Där vår drottning ofta vistas. 40. Galt. 41. En brottsling i äldre tider. 42. Träd. 43. En tid, som nu är förbi. 45. Ett svenskt allmogennamn. 47. Dyrkades förr i Grekland.

Vid lösningens insändande inskrivas bokstäverna i resp. rutor, antingen på den ur tidningen klippta bilden eller på en ritad kopia av denna. I varje lösning, som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pristagarna förutom redaktionens pris på 5 kronor vardera. Kuvertet märkes "Kryssordstävlan i n:r 26".

Lösning.

Kryssordstävlan i n:r 21. Vågräta ord: 1. Fosfor. 6. Astrid. 12. Arkiv. 14. Voile. 15. Ge. 16. Lanolin. 19. Ll. 20. Oro. 22. Legat. 23. Fet. 24. Talk. 26. Kex. 27. Köra. 28. Area. 30. Asar. 32. Ögon. 33. Arno. 35. Last. 37. Älta. 39. Plit. 41. Ran. 43. Amma. 45. Råg. 46. Manna. 48. Nät. 49. Är. 50. Hinduer. 52. Ss. 53. Tadel. 55. Rensa. 57. Trålar. 58. Hovbal. **Lodräta ord:** 1. Fagott. 2. Orera. 3. S. k. 4. Fil. 5. Oval. 7. Svit. 8. Ton. 9. Ri. 10. Iller. 11. Delta. 13. Loge. 17. Neka. 18. Laxå. 21. Olaglig. 23. Förnamn. 25. Kroat. 27. Karta. 29. Ens. 31. Sal. 34. Sprätt. 36. Tran. 37. Ännu. 38. Matsal. 40. Lårar. 42. Ande. 44. Mässa. 46. Mila. 47. Aero. 50. Hel. 51. Rev. 54. Då. 56. N. b. — De lyckliga äro: Fru *Olga Ahl*, Växjö, och *Inez Carlsson*, Grebbestad. Prisen uppgå till kr. 16:40 vardera.

Rättelse: I artikeln Har katten förstånd i Idun n:r 23 står att målarinnan Henriette Ronner är fransyska. Till rättelse meddelas att hon är holländska.

Glöm inte

att prenumerera på *Idun*!

Er erfarenhet bekräftar, att

LEICHNER'S FETTPUDER

är det ojämförligt bästa medlet för hudens vård och ger denna ett friskt och ungdomligt utseende. Det förlämnar den matta, intressanta teint, som var och en finner behaglig. Fördelen av att vara ej endast det effektivaste utan även det ur hygienisk synpunkt verksamaste pudret erhålles vid tillverkningen medelst tillsatser, som endast Leichner känner till. Begär en liten provask.

LEICHNER

Parfymör

BERLIN SW. 68, Schützenstr. 31.

Mot insändandet av 40 öre; eller ännu bättre och fortare: gå genast till Er leverantör och begär den för Er lämpliga färgschatteringen på Leichners fett puder.

Korsetter, Underkläder & Strumpor

böra köpas i Twilfit, Nybrogatan 11, som har det största urval, det nyaste och elegantaste i modeväg och lägsta priser i Stockholm.

SIMDYNAN

"TORPEDO"

Amerikansk Nyhet!

Blåses upp med luft. Lätt och behaglig att bära. Spännes på. Kan icke glida av.

För barn Kr. 6.—

För vuxna Kr. 7.50

Stor bärstyrka. Absolut säker. Luften kan icke uttränga.

DYKARMÖSSAN

"SUBMARINE"

Amerikansk Nyhet! Håret kan ej bliva vått. Vattnet förhindras att intränga i öronen, när man använder

"SUBMARINE"

Kr. 5.75

Är icke Eder goda hörsel värd

Kr. 5.75

Bemärk den patenterade öronfickan.

Butterick's
MÖNSTERAFFÄR

Drottninggatan 57, Stockholm, Till landsorten mot postf. + porto.

Iduns korrespondensklubb.

Jag är av ödet bunden på en enslig ort, där jag icke äger någon, varken manlig eller kvinnlig själsfrände. Under min barndom alltid klen, under min ungdom fånglad i ett olyckligt äktenskap med bittra besvikelser, är jag nu, i 30-årsåldern, så outhärdligt ensam, men frisk, självförsörjande, ungdomlig. Jag längtar så att möta människor "av min egen art". Människor, som ha lidit djupt, men ändå ej helt gått under, människor med idella intressen, med varma hjärtan och vida tankar.

Sylf.

Redovisning

Fru Marika Stjernstedts vädjan i Idun n:r 22 för den nödställda kvinnan har ej förklingat alldeles ohörd. Till tidningen har nämligen från signaturen "Ingeborg-dagen 1926" inkommit kronor 5.—. Ytterligare bidrag mottagas och redovisas i tidningen.

IDUNS SKÖNHETSINSTITUT

N:r 60. Svar till "Angelika".

Något absolut medel att avlägsna obehaget finnes icke, men det kan med ihärdighet och tålmod bättras avsevärt. Först gäller då att iakttaga en icke fettbildande diet, att undvika flytande föda så mycket som möjligt, att dricka det minsta möjliga och aldrig till maten. Frukt och grönsaker kunna få njutas rikligen och böra ersätta söta och goda bakverk och andra sötsaker. —

Skodonen spela en stor roll för benens form. Klackarna få ej vara för höga men ej heller alldeles låga och skon rymlig men välsittande. Vidare skulle jag råda er att ej ha så korta kjolar, att hela vaden syns, och helst i det vidaste laget, vilket blandar bort det annars alltför framträdande. Massagen bör endast bestå av strykningar uppåt benen och gymnastik endast för att hålla kroppen i allmänhet smidig och vid vigör. Kalla avtvättningar av benen varje dag bidrar till att göra dem smärtare.

Fräknar.

N:r 61. Vad skall jag göra? Nu sedan sommarsolen gjort sin verkan, har jag fått en massa fräknar i ansiktet. Det värsta är att de på ett par ställen hopat sig till sammanhängande bruna fläckar. Hur avlägsna dessa?

"Fröken".

Pensla fläckarna och även där fräknar annars förekomma med 3 %-ig vätesuperoxid ett par gånger om dagen.

Tunt hår.

N:r 62. Jag gör allt för att sköta mitt hår väl och har använt en hårtinktur, som är mycket rekommenderad. Icke förty visar håret benägenhet att tunna av över hjässan. Snälla Skönhetsdoktorn, säg något medel som avhjälper detta.

Ettan.

Kanske ni varit alltför frikostig med tinkturen? Avstå från den någon tid och pröva om inte följande enkla medel är bättre: Gnid in hårbotten en gång i veckan med en blandning av 2 delar alkohol och 1 del ricinolja. Tag endast obetydligt på fingertopparna men gnid in blandningen ordentligt. Efter en tid skall ni se att bättring inträder, isynnerhet om ni tillika masserar hårbotten varje dag.

1/1 paket 58 öre.
1/2 paket 30 öre.

Vackert linneskåp får man av Solidar.
Tvätten blir snövit som efter »soltork» samt välbevarad, om blott man följer bruksanvisningen för det gamla välkända Solidar.

Solidar

Tvätt = Extrakt

Ådernät.

N:r 63. Har på senare tider fått just som ett nät av fina blodådror på kinderna. Det är ej vackert, och jag skulle vara gränslös tacksam att få reda på någon bot därför.

Medelålders.

Endast en hudspecialist kan ta bort ådernätet genom behandling med kolsyresnö.

Handsvett.

N:r 64. Jag lider av ett stort obehag, nämligen handsvett, så

att mina händer ständigt känns fuktiga. Det är gränslös förgärligt då man skall ta någon i hand. Finns något säkert medel för detta undrar.

Bedrövad.

Tvätta händerna med litet alun i vattnet och pudra in dem efteråt med salicylsyrad talk.

Hårda händer.

N:r 65. Som jag måste ta verksam del i även grövre sysslor inom hemmet, bli mina händer grova och hårda. Kan jag

sköta dem på något sätt, så att de bli mjuka? Hushållsfröken.

Kom ihåg att det är ett fördärv för händerna att använda billig tvål, som i allmänhet är för sodastark. Använd i stället s. k. överfettad tvål. Den ställer sig litet dyr, men det har man igen på att den är drygare och bättre för huden. Efter varje tvättning av händerna skall ni före torkningen gnida in dem med en blandning av lika delar glycerin och rosenvatten och

framlockar ett för-
nöjt leende med
bländvita tänder.

60 öre per tub.

massera duktigt, varefter händerna torkas noga. Sker detta samvetsgrannt bli händerna snart både vita och mjuka.

Fru Skönhetsdoktorn.

FRÅGOR OCH SVAR!

Stockholmsbesök.

Fråga: Två damer, som under första delen av juli månad ämna resa till Stockholm, vore mycket tacksamma för upplysning om något pensionat, där man kan ha trevligt, omkring 20 min. eller ½ timmas tåg- eller båtresa från Stockholm.

Önskligt vore att även få veta priset pr dag.

Två Idunprenumeranter.

Svar: Pensionat Solhäll, Stocksund, 3 min. från stationen. Resan in till Stockholm tar 15 min. Pris för helpension 6—8 kr.

Hellegårdens pensionat, Skär-såtra, Lidingön, 7—8 kr. pr dag. Spårvagn från Sturegatan.

Resa till Norge.

Fråga: Halländska skall resa till Trondhjem. Ber att få upplysning om något bra hotell i Oslo, under några dagars uppehåll där.

Halländska.

Svar: Ett både bra och billigt hotell i Oslo, som ligger i närheten av järnbanestationen, är Kristiania Missionshotell, Kirkegaten.

Värdinneplikter.

Fråga: Vore tacksam om någon ville säga mig vart man lämpligast kan skicka en ung flicka för att sätta sig in i värdinneplikter, tillägna sig ett säkert uppträdande och i övrigt lära sig "savoir vivre".

Anhörig.

Svar: Till någon av de hushållsskolor på landet, som annonseras i Iduns spalter.

Lustresa.

Fråga: Vi äro tre unga flickor, som på vår semester vill njuta, om blott för några dagar, den storslagna natur "Rosornas stad" bjuder ögat. Vore tacksam för upplysningar hur vi bör planera vår resplan från Ronneby till Visby. Samt adress på något bra och billigt pensionat eller dylikt där vi kunde bo och äta. Samt hur vi skulle kunna få bästa behållningen av vår färd, som endast får räcka 3 à 4 dagar.

"Kontorsförkläde".

Svar: Från Ronneby är bäst taga järnväg till Kalmar och därifrån med ångbåt till Visby. Se Sveriges Kommunikationer!

I Visby kan man genom Visby Turistförening få anvisning på privata rum. Bland pensionat kan nämnas Skansen och Solhem. I Burmeisterska trädgården är ett trevligt matsälle. Likaså i D. B. V:s paviljong, den största och finaste restaurangen.

Utfärder kunna göras till Snäckgårdsbaden, Kneipp-by, Höglint m. fl. platser, varom turistbyrån ger upplysningar.

Fornsalen i Visby med dess samlingar är mycket sevärd.

Ömmande fall.

Fråga: Finnes något nervsjukhem där en fattig nervsjuk f. d. lärarinna kunde få komma, eller finns några barmhärtiga människor som vill på något sätt hjälpa henne i hennes djupa nöd.

Förtvivlad.

Svar: Vänd er till Hjälpbyrån för psykiskt sjuka, Fröken Rodhe, Östermalmsgatan 11, Stockholm. Möjligen kan ni få komma till Stiftelsen Fanny Hirsche' Minne, där även friplats i vissa fall kan beredas.

Vid Byle Gårds Konvalescenthem, Täby, beredes några veckors

rekreation åt klena personer mot en lindrig avgift. Även friplats kan under vissa omständigheter erhållas.

Fråga: 1) Äger en person rätt att utan något som helst tillstånd översätta noveller ur franska tidskrifter och tidningar och erbjuda översättningarna till svenska tidningar här i Sverige och i Amerika?

2) Äger man rätt att sälja en översättning till mera än en tidning?

3) Hur bör man lämpligast förfara för att om möjligt erhålla översättningsarbete (från franskan) för något förlag?

R. T.

Svar: 1) Nej, noveller, som äro utgivna efter 1908, äro ej fria. Vill man översätta en sådan, måste rätten därtill köpas av författaren för att få publicera den i översättning i annat land.

2) Man kan ej sälja samma översättning till flera tidskrifter.

3) Det är ingen lätt sak att erhålla översättningsarbete vid ett bokförlag, men för att möjligen få sådant, bör man själv föreslå någon bok, som i bästa fall blir antagen till översättning, om vederbörande har förutsättningar att kunna överflytta verket till svenska.

Historiekrönikan i matsedlarna.

Folk och händelser som gett namn åt mat.

I.

"Ett folks hälsa beror på dess färdighet att anrätta maten", så lyder en av de många aforismer som uttalats av salig Brillat-Savarin, vars hundraåriga dödsdag den trängre kretsen av gourmeter firade den 2 februari i år.

Näst Lucullus torde väl Brillat-Savarin vara den mest namnkunnige av gourmeter. Han diktade litterära verk och han diktade de mest utsökta maträtter vid sidan av att han åtminstone nominellt skötte sin officiella syssla i appellationsdomstolen i Paris.

Det är ofta framstående finmakare på mat, som till sina älsklingsrätter velat knyta namnen på stora män, välkända platser eller stora händelser. Många gånger har naturligtvis en god rätts namn kommit till av ren händelse eller nyck, men minst lika ofta har "kompositören" haft en bestämd anledning för att ge sin kulinariska skapelse det eller det namnet. Den över hela världen så kände monsieur Escoffier har åt de rätter han komponerat ofta givit namn, som hugfästa minnet av personer och händelser, vilka på ett eller annat sätt hänfört honom. *Coupe Sarah Bernhardt* t. ex. inspirerade M. Escoffier till vid ett gästuppträdande av den oförläppliga tragediennen på Stora Operan i Paris.

Monsieur Carême var köksmästare såväl hos Napoleon, som senare hos zaren och konungen av Preussen och namnen på de rätter denne mästarkock hann ge upphov till, återspegla inte så litet av hans stormfyllda tidevarvs krönika. Han kallades också såväl "köksmästarnas konung" och "konungarnas köksmästare". Den litteratur i kulinariska ting, var till han var författare är ännu i dag en god ledning för köksmästare, som vilja göra sin sak riktigt bra.

De små krypen håller man på lämpligt avstånd med *Kammerjäger*, det bästa medlet för utrotande av loppor, löss, mal, flugor, kackerlackor och skäktor. Till salu i alla kemikalieaffärer. Pr ask 0:50 och 1:—.

VÄGEN TILL HÄLSA GÅR ÖVER BARNÄNGENS BARNTVÅL

En Tournedos Henry IV t. ex. serveras med *sauce Bernaise*. Varför detta namn på såsen? Säkert därför att Henrik IV var född juni i Bearn (ne à Bearn). Till den goda köttträtten serveras pommes Pont neuf, männe inte

det kan ha något sammanhang därmed, att det var just Henrik IV som byggde den Pariserbro, som bär namnet Pont neuf? Ägg à la Meyerbeer ha säkert inte förminskat den store kompositörens rykte och de många

rätter, vilka bära kung Edward VII:s namn tala för denna mornarks gourmetkvalitet och minner mången gammal engelsman angenämt om den tid, då Edward gav lysande fester i Buckingham Palace.

Så nog kan man läsa historia på matsedlarna.

M. Ponsardin.

Kisse-katten.

Sonja höll några minuters siesta på soffan.

Brasan sprakade i kakelugnen och kastade röda flammor i det skymningsdunkla rummet. Den tiden var förbi när Sonja drömde och längtade framför skymningsbrasan. De få minuters vila som bestods togs bättre ut på soffan.

Köksdörren hade kommit opp och kissekatten stor, tung och grå kom lufsande över golvet. Vigt hoppade han upp i soffan och dunsade ned på Sonja, smekte, vänsrades och gjorde sig till. Hon kelade med honom och han blev till slut så närgången att hon nätt och jämt kunde hålla honom från ansiktet. Slutligen tycktes misse fått nog och blev liggande tätt intill henne på soffan. Sonja fortsatte att stryka honom, men nu tyckte kisse visst att det blev för mycket och högg till ett tag i hennes finger. Hon for upp, fick ljust, fingret behandlat med något antiseptiskt samt ombundet.

Innerligt förargad hade hon tyckt bäst om att se den tjocka katten försvinna bakom köksdörren, men en viss olust gjorde, att hon ej ville vidröra honom och så fick han bli bekvämt liggande i den mjuka soffan.

Med en känsla av obehag tänkte Sonja på vilket besvär hon skulle få med att se'n avlägsna katthåren ur soffan.

Sonja hade knappt en kvart suttit vid sitt arbete då det ringde. Först en riktigt lång signal och så en kort och skarp.

Eva! — Men varför kom hon nu, den kväll hon visste, att Sonja hade mesta arbetet och dessutom hade hon ju också reda på att Sonja ville gå på konserten klockan åtta. Ett nöje som Sonja inte så ofta hade tillfälle till att unna sig.

En minut kände sig Sonja frestad till att ej öppna, men när samma energiska signal upprepades gick hon ändå ut och läste upp.

Ett par små mjuka händer kramade Sonjas, ett par armar slogos om hennes hals och en frisk kind snuddade vid hennes.

Eva var i blinken avpalsad och inne i rummet. Så fort hon observerade brasan släckte hon lampan och fick en bekväm stol till elden. Någon tanke på att hon hindrade eller störde tycktes hon inte ens ha.

"Så rart! Så trevligt! Och, så roligt att få prata med dig en stund! Kom och slå dig ned här ett tag! Ah, vad en kopp te skulle smaka."

"Ja, det kan du få. Ulla har gått hem till sin mamma i kväll, men hon har ju lämnat både gasen och det nybakade vetebrödet hemma, så det är inga hinder."

Sonja gick i köket och ordnade med teet. Katten var på benen och sprang framför fötterna på henne, jamade och tiggde. Ett litet ägg till honom satt kvar och hon förhårdade sig i det längsta, men rätt vad det var hade han ändå fått en stekt strömming.

Tebrickan var inne och Eva, serverade drack och berömd.

Tänk vilket vackert hår

de små flickorna här ovan skola få, då de redan i så unga år få lära sig använda, och detta synbarligen till sin egen förtjusning,

Albas utmärkta flytande hårtvättningsmedel.

Nu blir håret rent, mjukt och vackert. Det kommer att se friskt ut, ty Albas champon gör det friskt. Det finnes *inga* skadliga beståndsdelar i detta präktiga hå rengöringsmedel, som säljes i varje välsorterad affär till ett pris av 2 kr. pr flaska. En flaska räcker i månader. Om 50 öre insändes, i frimärken erhålles portofritt en provflaska, räckande till 4 à 5 champoneringar.

TEKNISKA AKTIEBOLAGET ALBA,
Drottninggatan 47, Stockholm.

Sänd mig portofritt en provflaska Albas. 50 öre i frimärken närslutes.

Namn: .....

Bostad: .....

Postadress: .....

Idun

Oatine

DET ÄR EN SÄLLSYNT GAVA ATT ÅGA NATURLIG SKÖNHET:

men daglig omsorgsfull VÅRD med OATINE bevarar ANSIKTET friskt och tilltalande. Lätt massage och avtorkning verkar icke endast stimulerande, utan också rensande. Använd alltid OATINE, och Ni bevarar den charm, som verkar så tilldragande. (Undvik tvål och vatten, som göra huden skruppen och torr). Begär uttryckligen "OATINE" "Vit creme — grönt lock" och tillbakavisa alla efterapningar. OATINE fås överallt i tub eller burk à Kr. 2:50 samt i stor bruk med tredubbelt innehåll Kr. 5:—.

mild och välgörande, uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning och avtorkning; den är mycket dryg och vällyktad samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. Fås i burkar à Kr. 2:50 och Kr. 5:—.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY A.-B., London, Paris & Stockholm.

Nederlag: Stockholm, Luntmakaregatan 79. Tel. Vasa 142 24.

Oatine
SNOW

En bilresa

erbjuder icke blott nöjet att susa fram genom vackra byggder och njuta av de växlande scenerier, som vägens slingrande krökar öppna. Man har också den angenäma känslan av att vara oberoende av tidtabeller — man kan när det passar duka frukosten i det gröna och taga ett förmiddagsbad i den lockande insjöviken.

Turistliv och friluftsliv under bilsäsongen förutsätter *Reporia Svavel-Tjärtvål* i bilutrustningen. Med denna behagliga toalett-tvål till Edert förfogande äger Ni skydd mot växlande väder och vindar, som kunna ofördelaktigt påverka hyn. De milda, förädlade substanser av svavel och tjära, som ingå i Reporia-tvålen sammansättning, hava av tusendens erfarenhet bestyrkts äga en sällspord gynnsam inverkan på huden och hyn.

Låt Reporia Svavel-Tjärtvål vara Eder toalett-tvål, såväl i hemmet som under resor och färder. "Ingen dag utan Reporia" — däri ligger hemligheten, som förklarar huru en vacker hy skall kunna erhållas och bevaras.

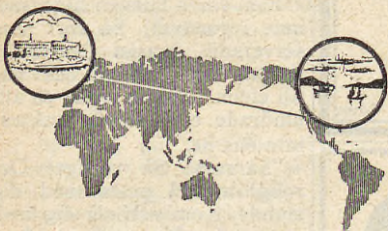
Säljes överallt å 1 kr., extra storlek (för badet) kronor 1,50.

Tillverkningen kontrolleras av prof. i kemi vid Upsala universitet L. Ramberg.

Undvik efterrapningar! Begär REPORIA.

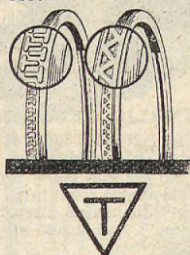
13980 km. eller Stockholm — San Fransisco

Enskede den 16/1 1926. Beträffande de av Eder erhållna cykeldäcken i dec. 1922, får jag härmed meddela: att den väglängd, jag tillryggalagt på dessa ringar under år 1923 var 504 mil, 1924 480 mil och 1925 414 mil. Den sammanlagda väglängd, de löpt, är alltså 1,398 mil.

GUNNAR JOHANSON. På Trelleborgs Cykelringar — T-nabbringen eller Triangelringen — åker Ni snabbt och säkert utan slirning i alla väglag. Varje svensk cyklist bör åka på

TRELLEBORGS CYKELRINGAR
TRELLEBORGS GUMMIFABRIKS AKTIEBOLAG
STOCKHOLM TRELLEBORG GÖTEBORG

Se'n blev det hon som tog ut brickan, kom tillbaka stoppade kuddarna bakom Sonja, månade om och kelade med henne. Sonja tackade tog emot och värmdes av vänligheten. Eva var nog den, som stod hennes ensamma hjärta närmast, så nog fick hon väl ha' lov att stjäla hennes tid och att nu sitta där och förpesta hennes rum med röken från sin cigarett, det var väl bara småsinne att hon nyss känt på annat sätt.

"Sonja du, jag har något att bekänna för dig."

Evas röst var en smula beslöjad, kanske fanns där en darrning i den.

Sonja anade av tonfallet att det gällde en ny erövring.

"Det är ju litet svårt att komma just till dig med det här, men jag vet ju, att du är så helt frigjord ifrån det, så det gör dig ju ej ont, och så är ju du den, som fört oss samman."

"Vem är det?" frågade Sonja kort. Hon avskydde alltför långa preludier.

Eva stack fram sin vänstra hand så pass att Sonja hann se, att den bar förlovningsring, så lät hon den smekande glida över Sonjas och sade: *Om* du skulle bli ledsen blev jag olycklig för hela livet. Men det *blir* du inte.

"Roland och jag förlovade oss i går, men det kommer inte i tidningen förrän i morgon. Jag ville först säga det för dig."

"Roland!"

Namnet andades fram och Sonja kände det, som om hon skulle kvävas.

Eva flög opp på korgstolskarmen och skulle lägga armen om hennes nacke.

"Du blev väl ej ledsen?"

Det tog kanske en minut för Sonja att samla sig, så steg hon opp, rörde om bränderna i kakelugnen och tände lampan.

"Hur länge ha ni haft det så?" frågade hon stelt.

"Åh några månader."

"Då är det ej mycket längre se'n vi bröto, och du vet något vad det kostade mig."

"Ja, men nu är du lugn och stark som alltid, du skall alltså vara vår allra käraste vän. Vi få väl titta opp en kväll?"

"Tror du Roland kan det?"

Eva blev tyst. Så räckte hon Sonja handen och tackade för stunden.

"Det är du, som alltid talat så vackert om honom", sade hon innan hon försvann.

Sonja tänkte på huru sant detta var. Hon hade talat gott om dem bägge till var och en av dem.

Nu stod det klart för henne varför Roland efter många års vänskap och ett par års förlovningsring till sist brutit med henne. Det var Eva, den kelande smekamma kisse-katten. Huru hade hon inte tagit henne själv för att nu så smärtsamt klösa.

Dödstrött sjönk Sonja ned i en stol.

"Så ville de vara hennes vänner, gå ut och in hos henne, stjäla arbetstid, vederkvickelse och vila från henne. Och hon skulle vara den starka, glada och kyliga som lät sig smekas och — klösa. Fy! Borde hon inte hellre helt enkelt stänga sin dörr och gå sin ensamma väg ostörd?"

Ett surrande ljud hördes från soffan. Jaså, kissekatten hade åter hittat in och till soffhörnet.

Sonja kastade ögonen på den tjocka spinnande missen, och hon kände stor frestelse till att slänga henne ut i köket och åtminstone börja på med att plocka bort håren efter honom.

Ändock fick kisse-katten bli ligande och Sonja hörde hans belåtna spinnande, där hon strävade med sitt försenade arbete och harmades över att hon blivit berövad både lust och tid för ett verkligt nöje. En dov smärta fyllde henne, det ombundna, svidan-

Husqvarna

Köksartiklar —

i de svenska köken!

Under mer än ett halvt sekel hava de svenska husmödrarna lärt sig uppskatta H u s q v a r n a alltigenom förstklassiga hushållsartiklar.

Ett modernt och välordnat kök bör förutom med Husqvarna-spisel även vara utrustat med alla de gedigna och arbetsbesparande hushållsartiklar, som H u s q v a r n a för i marknaden, såsom köttkvarnar, äppelskalare, kaffekvarnar, glacemaskiner, strykjärn, såväl vanliga som elektriska, grytor och pannor m. fl.

Husqvarna-märket är en garanti för god vara — låt därför detta märke dominera i Edert kök!

Olycksfall- och sjuk-
Skadestånds-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.

Försäkrings A.-B. NORNAN, Göteborg.

En hård sanning — men som jag är tacksam för.

Det var på min resa till Rivieran, som jag hörde ett samtal, vilket gjorde att jag fick en klarare syn på saken.
"Du bad mig i går presentera Dig för Frkn. B., och Du talade likväl endast med henne i 5 minuter."
"Ja, varför ha kvinnor ett par ögon, som man länge minnes, och uraktlåta en så enkel toalettnödvändighet som att borttaga armtranspiration — jag kan icke uthärda transpirationslukt."

ODO-RO-NO

är det enda verksamma och garanterat oskadliga medlet mot transpiration.

Gratisprov erhålles mot insändande av 20 öre i frimärken.

Madsen & Wivel, Østergade 26, Köbenhavn, K.
Anhålls om ett gratisprov av Odo-ro-no.

Namn: .....
Adress: .....

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa ställa ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktig hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2:40 och 0:90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

SVENSKA TRYCKERI- AKTIEBOLAGET STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsgatan 54
Tel.: 21 23, 40 61. Norr 93 o. 993

Filialen: Riddaregatan 17
Telefoner: 72565. N. 6 47

Utför alla slags

Bok-, Tidnings-, Illustrations- och Accidenstryck

Värmlands sunda, livskraftiga befolkning

har sedan urminnes tider förstätt att tillgodogöra sig de bästa och näringsrikaste beståndsdelarna av den nordiska agrikulturens produkter. Kraftig, vitaminrik, närande föda har ständigt varit parollen för den värmländska hushållningen. I denna har också sedan hedenhös som huvudingrediens ingått havre i form av skrämjöl, vars stärkande och närande egenskaper människorna tidigt kommo underfund med. I hela vårt land har

ÄKTA VÄRMLANDS SKRÄMJÖL

som är tillverkat av extra 1:ma havre och efter i Värmland hävdvunna metoder för framställning av skrämjöl, under de senaste åren alltmer vunnit terräng på grund av sitt stora näringsvärde, särskilt för barn och sjuka, och sin mångsidiga användbarhet vid matlagning.

OBS!
RÖDA PAKET

Efterfråga därför hos Eder handlande alltid Äkta Värmlands Skrämjöl, och Ni kan vara viss om att erhålla det billigaste och bästa i marknaden förekommande skrämjölet. Säljes i förpackningar om 1 kg., ½ kg. och ¼ kg. å resp. kr. 1:75, 1:— och 0:60.

I parti hos

Sunne Elektr. Kvarns

NEDERLAG
STOCKHOLM
Stora Nygatan 1
TELEFON 580

de fingret hindrade henne, klockan tickade, men kissekatten ömsom sov och spann.

Bo Werner.

Ur gamla papper.

Hur Kungsholmen fick sitt namn.

Kungsholmen i Stockholm har inte alltid haft sitt nuvarande namn. Tidigare hette den Munkeliderna eller Munkelägrret och var i mitten på 1600-talet föga bebyggd. En på den tiden mycket bekant fabrikör och handlande, Anders Slorff, fick bland många andra privilegium av drottning Kristina på ett stycke jord där ute, som Slorff använde till att uppföra en klädesfabrik på. Vid hans fränfalle köpte änkan såväl området som huset av sterbhuset och upplät det till Kungsholmens församling. Byggnaden inreddes till kyrka och den 8 september 1672 blev den nyutnämnde kyrkoherden Jonas Lille jämte kyrkan och platsen invigd till sin nya verksamhet av ärkebiskop Lars Stigzelius.

I den predikan denne höll, lär han ha uttryckt önskan om att Munkelägrrets namn måtte ändras och kyrkan kallas Carols kyrka. Då Karl XI fick höra detta och att man ville att Stockholms västra förstad skulle få namn av Carols holme skall han ha yttrat:

"Eftersom Riddarholmen ligger här vid staden och Drottningholm ett stycke härifrån, varför må icke då Kungsholmen ligga däremellan?"

Däruvid blev det, och vi förmoda att ärkebiskop Stigzelius inte tog det allt för hårt, en liten hjärtans beskedlig och god man som han var. Betecknande för hans sinnesart lär följande vara:

Den myndige och väl också något stolte biskop Winstrup i Lund befann sig vid ett tillfälle på resa norrut då han på en gästgivaregård sammanträffade med en enkel prästman, mot vilken han uppträdde mycket nedlåtande och till och med lät gå ett ärende för sig ut till hållkarlen.

Under deras fortsatta samtal ansåg sig biskop Winstrup böra, såsom seden var den tiden, ge samtalet en litet högre lyftning genom att begagna det ädla romarespråket och yttrade på detta språk som en presentation:

"Jag är d:r Winstrup, den store Lundabiskopen, vem är du?"

"Jag är", svarade den andre på samma språk, "den lille ärkebiskop Stigzelius, din ödmjukaste tjänare."

Den som berättar historien säger att Winstrup blev något förlägen, och det skulle vi kunna tro.

Tidsreflexer, filosofiska uppsatser av fil. d:r Alf Ahlberg, har i dagarna utkommit på Hugo Gegers Förlag. I denna volym har den populära författaren sammanfört flera intressanta uppsatser, som tillsammans belysa de filosofiska strömningarna i samtiden och ge en bild av det nuvarande tillståndet i västerländskt tankeliv. Att den moderna människans läge andligen talat är ett kritiskt nödläge, därom är förf. ense med samtidens stora kulturkritici, men då han fast tror på vår kulturs framtid, framhäver han att denna kris måste kämpas igenom. Var och en, som vill lära känna de andliga tidsrörelserna får genom Ahlbergs välskrivna och i bästa mening populärvetenskapliga uppsatser en utmärkt ledning.

Valda arbeten av Alexander Dumas har börjat utges i illustrerade volymer i stort format, en

PERENNA VAXTER, PRYDNADSVAXTER, FRUKTTRÄD, BARBUSKAR och övriga PLANTSKOLEARTIKLAR köper Ni FÖRDELAKTIGT från

HÄSSELBY PLANTSKOLA

Specialité: PERENNA VAXTER. Telefon Hässelby 85.
1926 års nya katalog sändes gratis på begäran.

Halvårs- o. kvartalsskifte stundar!

Iduns kvartals- och halvårsprenumeranter som ännu ej verkställt prenumeration, vänd Eder genast till närmaste bokhandel eller postkontor och förnya densamma. Ni undviker då ett avbrott i tidningens regelbundna expediering.

Försumma icke att genast prenumerera!

Halvår Kr. 8:— med Höst- och Julnummer i färg gratis.

Kvartal Kr. 4:25 med Höstnummer i färg gratis.

Den klara hyn
är ett tecken
på god hälsa och
framhäver skönheten.

POND's två creamer håller Eder hud i sund funktion, gör hyn klar och ren, varigenom ansiktets naturliga skönhet framhäves och bevaras. Gå icke till sängs utan att först ha ingnidit hals och armar med POND's Cold Cream. Den renar hudens otaliga porer och ger den fina cellvävnaden den smidighet och elasticitet, som fordras av en frisk hy. Vid systematiskt användande av denna nattcream, varigenom huden får näring, kan Ni bevara ungdomens friska utseende genom åren och dessutom taga igen vad som förut möjligen försumrats. POND's Vanishing Cream, som användes om dagen, skyddar huden mot skadlig inverkan av väder och vind samt skiftande inomhustemperatur.

Använd POND's båda creamer — de komplettera varandra dag och natt dygnet runt och skyddar Eder hy, så att den bevarar sin friskhet och skönhet.

POND's VANISHING CREAM och POND's COLD CREAM fås överallt i burkar å Kr. 2:50 och Kr. 5:—, i tuber å Kr. 1:— och Kr. 2:—.

Gratis-
prov.

Mot insändande av 20 öre i frimärken till porto och emballage sända vi Eder gratis provtuber av såväl Cold Cream som Vanishing Cream.

Gäller en vecka från den 27/6—4/7 1926.

POND's Generalagentur: Pilestr. 19—25, Köpenhamn K.

POND's Cold Cream and Vanishing Cream

Agentur för Finland: Parfumerie Harrison, 29 Kaserngatan, Helsingfors.

Din man vill jag bliva! — var Frithiofs svar.
Jag ser som i syne så strålblankt klar
min silverskida
en annan och finare glans förbida.

I solen lyser min klinga blå.
Men VIKING han lyser snart mer ändå,
Du Angurvadel!
Han blir liksom Du utav gammal adel.

VIKING SKOKRAM

GÖTA KANAL

Planera sommarens semesterresa
på Sveriges vackra vattenled.

Begär upplysningar och prospekt
från Resebyråerna eller direkt från

ÅNGFARTYGS AKTIEBOLAGET GÖTA KANAL
GÖTEBORG—STOCKHOLM

helt säkert god idé då den odödliga författaren alljämt har sin trofasta publik som gärna ser sin bokhylla prydd med hans arbeten i praktband. Verket omfattar tio volymer och senast har utgivits Myladys son i två volymer samt femtio helsidesillustrationer och två färgplanscher av den förfarna konstnären David Ljungdahl. Myladys son kostar häftad i två delar 13 kr.

Svensk studentkalender heter en förträfflig uppslagsbok som på uppdrag av Sveriges förenade studentkårers styrelse utgivits av docenten Gustaf Stern. På över 300 sidor innehåller den väl illustrerade kalendern goda anvisningar över våra samtliga universitet och därmed jämförliga högre läroanstalter och utgör en ovärderlig handbok med upplysningar i mängd. Pris kr. 5:75.

En liten elegant broschyr om barnporträtt har utgivits av den välkända hovfotografirman Ferd. Flodin. Den avser att åskådliggöra den moderna kamerans förmåga att ögonblickligt fånga de fotograferade småttingarnas osökt naturliga ställningar vilket förr var nästan omöjligt vid användande av de vanliga metoderna. De vackra bilder som illustrera häftet visa också i hur hög grad detta lyckats.

Stjärneögon sångvals av Charley har utgivits av Svala & Söderlund. Pris kr. 1:80.

Barcarole för fiol eller violoncell med piano, komponerad av Daniel Rudin har utgivits å Svala & Söderlunds musikförlag. Pris kr. 2.

Arkitekturens historia genom tiderna heter ett nytt arbete av professor August Hahr, utgivet å bokförlaget Natur och Kultur. Arbetet utges i två delar vardera till ett pris av kr. 2:25. Sverige börjar ju på arkitekturens område intaga en över hela världen uppmärksammas förgrundsställning. För varje svensk har det därför sitt stora intresse att följa arkitekturens utveckling fram till vår egen tid. Härvid torde ingen sakkunnigare ciceron stå att uppleta än professor Hahr, som i egenskap av konsthistoriker huvudsakligen ägnat sig åt studiet av arkitekturen och dess historia. I dessa två böcker får man en överblick av byggnadskonsten under antiken och den tidigare medeltiden. Ett rikt och med smak valt bildmaterial kompletterar blott författarens instruktiva framställning.

En bok om det moderna måleriet har utgivits av professor Axel Romdahl på bokförlaget Natur och Kultur. Pris kr. 2:25. Om någon är detta en bok som har nutidsintresse. Det har hittills saknats en god översikt över det moderna måleriet och vägledningen är desto angenämare som professor Romdahl ej förfaller i okritisk beundran över alla de senare årtiondenas konstnyheter bara därför att de äro nya men å andra sidan ger den unga konsten det erkännande den är värd. Det rikhaltiga och väl valda bildmaterialet bidrager även till att levandegöra skildringen för den i "ismernas" mysterium ännu relativt oinvidge.

Äventyret i Alperna.

Den uppmärksammas pseudonymen Ivans, bakom vilken döljer sig en holländsk försäkringsdirektör, som på grund av ett vad börjat skriva detektivromaner, har nu från Hugo Gebers Förlag utsänt en översättning av tredje delen av G.-G.-serien: Äventyret i Alperna. Hjalten, den engelske mästardetektiven Geoffrey Gill, uppträder denna gång tillsammans med sin vän, advokaten Willem Hendriks, i Alptrakterna, vilket utöver den utomordentligt spännande och väl tillrättlagda handlingen ger författaren tillfälle till

"MUM" avlägsnar transpirationens obehag

Det är skadligt att hämma transpirationen. Med "Mum", som är en len hudcream, hämmar Ni den inte men avlägsnar dock lätt dess obehag. "Mum" är därför det rätta medlet och dessutom fullkomligt oskadligt även för den ömtåligaste hud.

Försök "Mum"! Pris kr. 2.50 pr burk.

Mum Mfg. Co., Phila., U. S. A.

Finnes i Sverige alltid hos Parfumerie Antoinette W. Nording, Stockholm, Hamngatan 12 & Birgerjarlsgränd 16. (Till landsorten mot postförskött.)

Levnadstolkningar gratis åt alla som skriva genast!

Den berömda amerikanske astrologen, Prof. Roxroy, har ännu en gång beslutat sig att utdela GRATIS här i landet från sitt kontor i Holland såsom bevis på sin förmåga, ett antal PROVTOLKNINGAR.

Professor Roxroy är så väl känd här i landet, att han knappast tarvar någon introduktion från vår sida. Hans förmåga att tyda människors liv, vad avståndet än må vara, påstås vara alldeles otroligt.

I Augusti 1913 förutspådde han på ett tydligt sätt den stora krisen, och underrättade alla sina kunder att en förlust i kungliga kretsar skulle år 1914 komma att drabba flertalet av Europas krönta huvuden.

Till och med andra, mindre ryktbara astrologer, bosatta i andra länder, hylla honom såsom deras mästare och tråda i hans fotspår. Han utpekar för Eder vad Ni duger till, och vad Ni bör göra för att lyckas här i livet, nämner Eder vännar och ovänner samt beskriver de goda och de onda perioderna i Eder levnad.

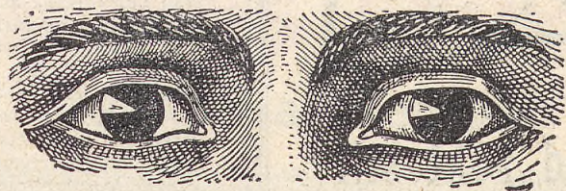
Hans tolkning av gångna, nu inträffade samt kommande händelser torde förvåna men även hjälpa Eder.

Herr Paul Stahmann, en erfaren astrolog, bosatt i Ober-Nieusadern, skriver som följer:

"Det horoskop, som Professor Roxroy utarbetat för mig, är fullkomligt sanningsenligt. Det är ett med stor skicklighet och samvetsgrannhet utfört arbete. Då jag själv är astrolog, har jag kunnat kontrollera hans planetiska kalkyler och indikationer, och kan intyga att hans arbete är i varje avseende korrekt, och baserat på de allra nyaste principer."

Om Ni önskar begagna Eder av denna specialoffert samt skaffa Er en tolkning av Eder levnad, behöver Ni blott skicka Edert fullständiga namn med adress, jämte datum, månad och år för Eder födelse samt Eder födelseort (alltsammans tydligt och klart skrivet). Nämn även om Ni tituleras Herr, Fru eller Fröken, samt uppgiv namnet på denna tidning. Om Ni vill kan Ni bifoga kr. 1:— i Ert eget lands frimärken för frankering och kontorskostnader. Adressera Edert brev till ROXROY, Dept. 4740 A., 42, Emmastraat, Haag, Holland. Obs! Portot till Holland är 25 öre.

MAZETTIS
CHOKOLAD
 och
ÖGON-CACAO
delikat - kraftig - hälsosam

udskelov, minadamer,
 att man börjat inse
 nyttan av att äta sal-
 lad. Genom dess
 goda fysiologiska inverkan på
 matsmältningsorganen får den,
 som äter sallad, behandlad med
 olja, erfara, att maten förövrigt
 smakar bättre.

Reymersholms Kronolja

är genom sin renhet synnerligen
 lämplig för tillagning av bl. a. sallader.

Smakar, steker
 och bryner
 precis som smör.

MUSTADS
“Gräddblandning”

Finaste **VÄXT**, kärnat
 med grädde.

Receptet för dagen

Makaronisufflé med rökt sill

(för 6 pers.)

Ingredienser: 3 dcl. stjärnmakaroner eller små "Ideal", 1 hg. margarin, 4 matskedar vetemjöl, 0,5 lit. mjölk, salt, peppar, 2 rökta sillar, 2 matskedar hackad persilja, 2 matskedar riven ost, 3 ägg.

Beredning: Makaronerna läggas i kokande vatten och få koka tills de blivit mjuka eller några minuter. Hälften av margarinet fräses med mjölet, och mjölken tillsättes. Smeten får under omrörning koka tills den blivit tjock, så att den släpper pannan. Nu irörs de fränsilade stjärngrynen och den från skinn och ben befriade sillen, vilken skurits i små bitar. Äggulorna tillsätts jämte persiljan. Smeten avsmakas med kryddorna, och till sist nedrörs de till skum slagna vitorna, varefter massan lägges i en smord, eldfast form. Klickar av det återstående margarinet lägges ovanpå och sist strös osten över det hela. Gräddas i varm ugn.

Serveras med smält smör eller smörblandat margarin. G. H.

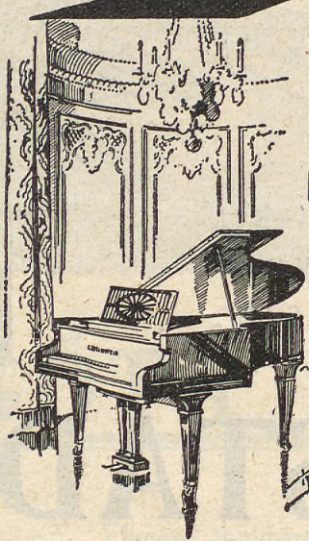

förträffliga skildringar av Alperna och av spänningen mellan den italienska och österrikiska bergsbefolkningen. I denna miljö utspelas nu med utgångspunkt från en relativt okänd engelsman, som finner en plötslig död i ett bergspass, en originell historia, där man har tillfälle att beundra författarens framstående kombinationsförmåga. Genom sina två föregående böcker, *Mannen från Frankrike* och *Slottet i Ungern*, har Ivans redan förvärvat sig en betydande läsekrets i Sverige — den kommer tvivelsutan att ökas genom *Aventyret i Alperna*.

En ny italiensk författare introduceras nu i Sverige av Hugo Gebers Förlag, efter Pirandellos stora framgång, nämligen Luciano Züccoli, som på svenska debuterar med romanen *Övermakt*, översatt av Elsa Thulin. Züccoli är en av de få mera kända italienska 1900-talsförfattarna, som helt förblivit oberörda av den i seklets början moderna "d'Annunzianismen". Han är en typisk representant för den romantiska skolan, som har sina traditioner i Lombardiet, framför allt i Milano, Züccolis födelsestad. Utan att göra anspråk på att vara filosof är han en förträfflig psykolog, han är den födde berättaren och hans böcker innehålla mera handling än reflexioner. Hans favoritämnen äro kvinnorna och kärleken, och det är givet att han med så brännbara och av olika smakriktningar föga beroende ämnen har erhållit en stor läsekrets och en betydande popularitet. Men Züccolis livsuppfattning går ingalunda enbart ut på att vara erotikens förhålligare, han är snarare pessimistisk och ironisk, och för att giva uttryck åt sin pessimism begagnar han sig av en glittrande ironi. Hans roman *Övermakt* ger intressanta och pittoreska inblickar i sällskapslivet i det moderna Italien, och en av sina vackraste sidor visar för i, när han i denna bok skildrar en liten känslig gosses kamp mot livets hårda realiteter. Gossen har åt sig uppbyggt en egen värld, men som alla fantasier har den det felet, att den ständigt på det brutalaste kolliderar med den kalla verkligheten. Det är icke otänkbart, att Züccoli med sina romaner, på en gång spännande och känsliga, kommer att uppleva en svensk succés liknande den, som hans landsman Pirandello vunnit med sina dramer.

Filosofiens historia, andra delen har på Natur och Kulturs förlag utgivits av fil. d:r Alf Ahlberg. Denna andra del av d:r Ahlbergs redan berömda filosofiens historia begynner med det grekiska tänkandets höjdpunkt. Platon, av vars liv och personlighet gives en tämligen bred framställning som bakgrund till en av västerlandets största och alltiämt aktuella tankekapelser. I det följande behandlas den epok, då filosofien blir levnadskonst, de sokratiske skolorna, Stoa och Epikur. Sista kapitlet följer den grekiska filosofiens sista strävan att i nyplatonismen skapa en universalfilosofi, som i sig själv upptager element ur tidigare tänkande och vill gjuta dem samman till ett enhetligt system. Bokens pris är kr. 2:25.

Bechsteins Flyglar

Aug. Hoffmanns
Pianomagasin
Malmskillnadsg.
25 B.

Jag anser de Bechsteinska instrumenten som de skönaste och känsligaste instrument i världen.

Richard Strauss.

Köp *Lucks*

KARAMELLE-RADE

valnötter, mandel, jockeymössor m. m. i ½ kgs. vackra dekorerade bleckburkar.
Kr. 2.—
fraktfri. kr. 2.60

PERCY F. LUCK & Co.

Mot rynkor

Crème Anti-Rides Lybros du Dr. Byl, absolut tillförlitligt medel.

Pris 4:50.

Till landsorten mot postförskott + porto från

A.-B. FRANSKA PARFYM-MAGASINET
Hamngatan 5, Stockholm.
Mitt emot N. K.

Avundas icke

andra deras vackra hy, skaffa Er en sådan själv. Grov hud och stora porer draga till sig och samla damm och föroreningar.

Syster Ellas Salva

(Hudcrem)

avlägsnar fullständigt alla föroreningar, glattar och förfinar en sträv hy, verkar sammandragande på porerna och ger hyn den sammetsliknande mjukhet, som är så behaglig, både för ögat och för känslan.

Om dagen bör den, som är mån om sin hy, användas en s. k. torr hudcrem, som upptages av huden och bildar ett effektivt skydd mot damm- och stoftpartiklar.

Syster Ellas Dag-crème

är för detta ändamål idealcremen, angenäm och väldoftande.

Syster Ellas dagcrem utgör ett ypperligt underlag för puder.

Infört genom
Stockholms Läkarförening

Doktor J. Arvedsons kurs
i Sjukgymnastik, Massage
Pedagogisk Gymnastik

medför enligt kungl. Maj:ts medgivande samma komp. och rättigheter som en kurs vid Gymn. Centralinstitutet.

Kursen, 2-årig, börjar den 15 sept.

Prospekt på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odengatan 1, Stockholm.

Glöm ej

att skaffa Eder

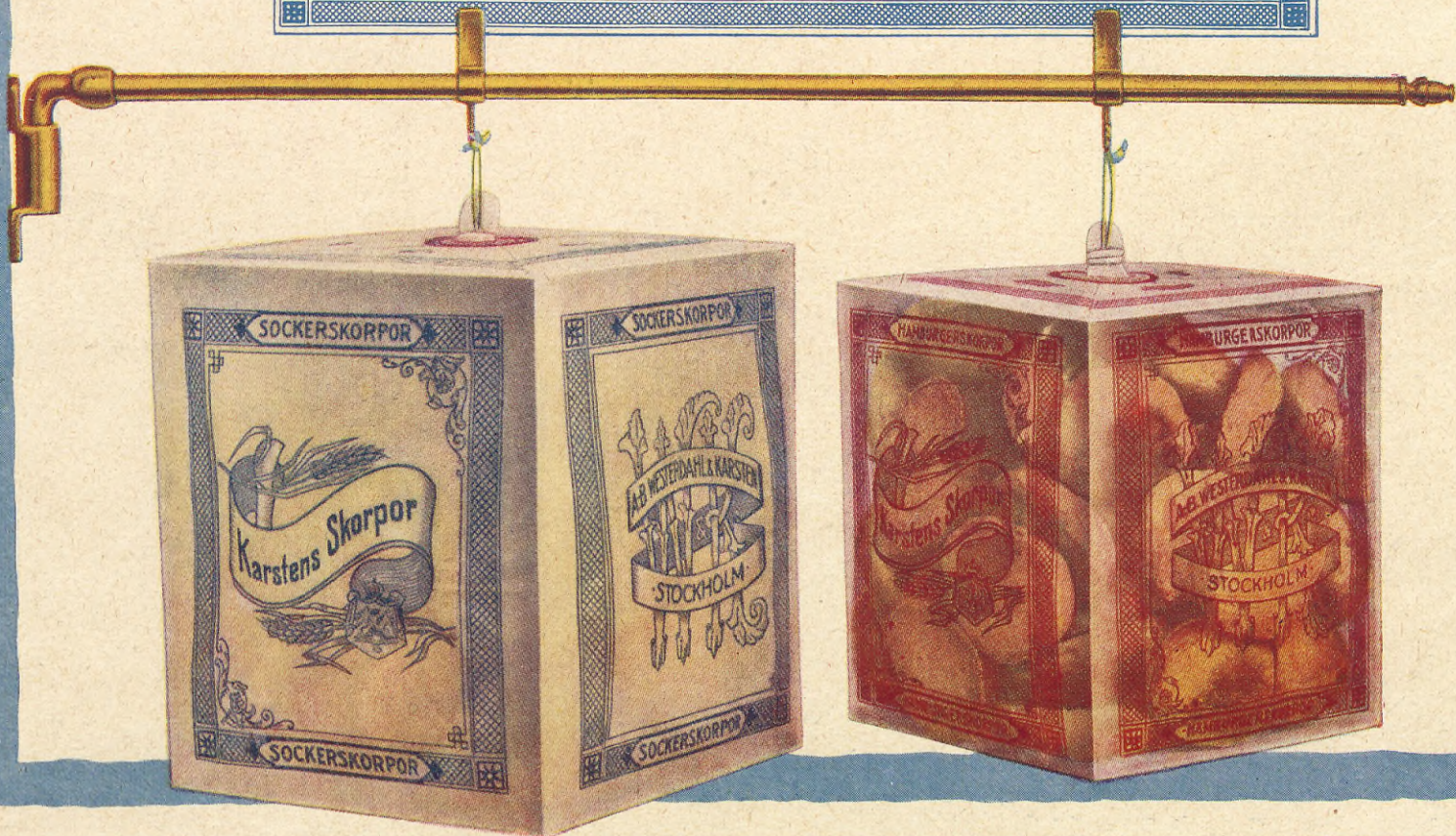
Iduns Kokbok.

Ny utvidgad upplaga.

KARSTENS SKORPOR

i enkronas-kanister

BÄST ÄR

Munkar i cocos-smör.

1 kkp. mjölk.	3 kkp. vetemjöl.
1 st. stort ägg.	1 st. citron, det gula av skalet rives.
1 dryg tsk. Ekströms jästmjöl.	Till sjudningen:
1 kkp. strösocker.	1/2 kg. cocos-smör.

Vetemjölet sammansiktas med jästmjölet och hålles i beredskap. Citronskalet rives. Flottiren sättes på elden. Under tiden vispas mjölken med ägget, sockret och citronskalet. Då flottiren visar tecken att vilja ryka iröres mjölblandningen i smeten och av denna lägges försiktigt medelst en i flottiren doppad tesked små bollar i det sjudande fettat att gräddas tills de erhålla vacker gulbrun färg och flyta på ytan. De rullas sedan de tagits upp i en blandning av socker och kanel. Serveras till kaffe eller te.

H. E. Ekströms Jästmjöl

Örebro Kem. Tekn. Fabrik

Grundad 1855

Andersson 4 3/IV

BORDETS NÖJEN

äro mångahanda, och ett viktigt agremang i dessa är en god dessert. Med bananer kan man få en både lättlagad och billig dessert, exempelvis denna:

BANANGLASS (6 à 8 personer)

Barnen vill
ha dem

1 liter tunn grädde, 5 äggulor, strö- och vaniljsocker efter smak. Grädden kokas upp med strösockret och slås sedan under kraftig vispning till äggblandningen varefter alltsammans hälles tillbaka i kastrullen för att under fortsatt vispning sjuda, men ej koka. Massan upphälles att svalna och avsmakas. Sist nedblandas 6 st. fint skivade bananer och blandningen fylls i glassdosan för att frysas på vanligt sätt. Den packas sedan i form och får stå nedbäddad minst 1 timme i isblandning, varefter den uppstjälpes.

Skriv efter våra nya recept!

A.-B. BANAN-KOMPANIET